

To: 5.1.2e @pzh.nl
Cc: 5.1.2e @pzh.nl; 5.1.2e @pzh.nl; 5.1.2e @pzh.nl
From: 5.1.2e
Sent: Fri 2/7/2025 11:01:16 AM
Subject: RE: SPOED: Programma GS 11-2 - PO SANE
Received: Fri 2/7/2025 11:01:18 AM

Hoi 5.1.2e,

Yes, staat genoteerd!

Met vriendelijke groet,

5.1.2e
5.1.2e
Domein Water, Klimaat, Natuur en Landbouw
5.1.2e

T 5.1.2e
M 5.1.2e
E 5.1.2e @pzh.nl
www.zuid-holland.nl/contact

Werkdagen: 5.1.2e

Krachtig Zuid-Holland.

Van: 5.1.2e <5.1.2e @pzh.nl>
Verzonden: vrijdag 7 februari 2025 11:40
Aan: 5.1.2e <5.1.2e @pzh.nl>
CC: 5.1.2e <5.1.2e @pzh.nl>; 5.1.2e <5.1.2e @pzh.nl>; 5.1.2e <5.1.2e @pzh.nl>
Onderwerp: FW: SPOED: Programma GS 11-2 - PO SANE

5.1.2e,

Kun jij de voorbereiding PO SANE aan de PO Coördinatie Stikstof van maandagochtend toevoegen met als subpunt of de CdK moet aansluiten? Aangezien jij de PO secretaris nu bent.

5.1.2e

Van: 5.1.2e <5.1.2e @pzh.nl>
Verzonden: vrijdag 7 februari 2025 11:37
Aan: 5.1.2e <5.1.2e @pzh.nl>; 5.1.2e <5.1.2e @pzh.nl>
Onderwerp: RE: SPOED: Programma GS 11-2 - PO SANE

Merci!

Groet,

5.1.2e

Van: 5.1.2e <5.1.2e@pzh.nl>

Verzonden: vrijdag 7 februari 2025 11:35

Aan: 5.1.2e <5.1.2e@pzh.nl>

Onderwerp: Re: SPOED: Programma GS 11-2 - PO SANE

5.1.2e,

Eens, PO van 8.30 tot 9.30u is voldoende.

Weet jij of de CDK voor deze keer is uitgenodigd? Hij zou obv van de agenda aanschuiven. Zullen we dat in PO maandag even aan de orde stellen?

Groet,

5.1.2e

Verstuurd vanaf mijn iPhone

Op 7 feb 2025 om 09:23 heeft 5.1.2e <5.1.2e@pzh.nl> het volgende geschreven:

?

Hoi 5.1.2e

Zie hieronder. Volgens mij is het PO van 8:30 tot 9:30 uur voldoende. Akkoord om dat zo door te geven?

Groet,

5.1.2e

Van: 5.1.2e <5.1.2e@pzh.nl>

Verzonden: vrijdag 7 februari 2025 09:22

Aan: 5.1.2e <5.1.2e@pzh.nl>; 5.1.2e <5.1.2e@pzh.nl>

Onderwerp: Programma GS 11-2 - PO SANE

Hai 5.1.2e en 5.1.2e,

Graag stem ik met jullie af over het programma van GS 11-2. E.e.a. verloopt volgens mij buiten GSO om.

Gisteren is de start van de GS-vergadering in de agenda aangepast van 9.15 naar 9.30 uur i.v.m. een PO SANE.

In de agenda van 5.1.2e zie ik staan dat er een PO SANE is van 8.30 tot 9.30 uur. Dit is dus buiten de GS-vergadering om.

Wij hadden als programma:

GS-vergadering (GS-zaal) : 09.15 – 12.30 uur

09.15 – 10.00 uur Bijpraten Stikstofaanpak/Korte presentatie Samenhangende Aanpak Natuurherstel en Economie (SANE) (5.1.2e)

Ik heb het idee dat het gele gedeelte uit het GS-programma kan, omdat er dus een apart PO is.

@ 5.1.2e Klopt dat? Of is er zowel een PO SANE als dat er tijd voor in de GS-vergadering moet zijn?

Ik hoor het graag! Alvast bedankt.

Groet,

5.1.2e

To: [redacted] 5.1.2e [redacted]@pzh.nl]
From: [redacted] 5.1.2e [redacted]
Sent: Thur 2/6/2025 3:41:38 PM
Subject: Uitkomst check consistentie beleidskeuzes herziening 2024 met koers Ruimtelijk Voorstel
Received: Thur 2/6/2025 3:42:27 PM
[2025-02-10 Oplegnotitie PO Ruimte - check herziening met RV en startnotitie.docx](#)
[Herziening 2025 Overzicht consistentie beleidskeuzes met RV - versie 5-2-2025.xlsx](#)

Beste collega's,

Ter kennisname; zie onderstaande mail die is verstuurd aan het ODB, met bijgaande stukken die maandag ook in de PO's Ruimte van Anne Koning en Omgevingsbeleid van Berend Potjer liggen.

Met vriendelijke groet,
Regieteam Omgevingsbeleid

Onderwerp: Uitkomst check consistentie beleidskeuzes herziening 2024 met koers Ruimtelijk Voorstel

Collega's,

Zoals dinsdag in het ODB afgesproken ontvangen jullie bijgaand de notitie voor het PO Omgevingsbeleid met het overzicht van de checks die uitgevoerd zijn op consistentie van de koers uit het Ruimtelijk Voorstel met de herziening 2024 en de Startnotitie. Deze check is uitgevoerd op verzoek van [redacted] 5.1.2e en ondergetekenden, zoals besproken met Anne en Berend.

De AON's voor de 5 rood gemarkeerde beleidskeuzes (niet in lijn met koers en ook geen aanpassing voorzien) proberen we voor het PO Omgevingsbeleid van aanstaande maandag 10 februari te informeren. We hebben [redacted] 5.1.2e, [redacted] 5.1.2e en [redacted] 5.1.2e inmiddels gesproken, [redacted] 5.1.2e en [redacted] 5.1.2e hopen we vandaag of vrijdag nog te spreken. Met de AON's voor de 7 beleidskeuzes die oranje zijn gemarkeerd zullen we binnenkort contact opnemen om te zorgen dat we samen toewerken naar het juiste consistentieniveau.

Fijn als jullie je gedeputeerde vast op de hoogte brengen. Dit bericht wordt door Team Omgevingsbeleid doorgestuurd naar alle AOG's en AON's van de beleidskeuzes.

Groeten mede namens [redacted] 5.1.2e,
[redacted] 5.1.2e

Overzicht consistentie
beleidskeuzes met nieuwe
ruimtelijke koers (RV) en
startnotitie

Kolom C en D met AON/AOG per
beleidskeuze zijn verborgen

Check 1 - consistentie beleidskeuzes herziening 2024 met koers Ruimtelijk Voorstel

Beleidsdoel	Beleidskeuze	AON	AOG	Conclusie	Aanpassing nu wenselijk	Aanpassing verwacht	Bevindingen - check herziening 2024 tov Koers/RV
		5.1.2e	5.1.2e				
		5.1.2e	5.1.2e				
							5.1.2e
		5.1.2e	5.1.2e				5.1.2e
				buiten verzoek			
		5.1.2e	5.1.2e				

Pagina's zijn geweigerd

2 - 4

buiten verzoek

		5.1.2e	5.1.2e			
				buiten verzoek		
		5.1.2e	5.1.2e			

5.1 Gezonde natuur	5.1.4 Stikstofreductie	5.1.2e	5.1.2e	Geen actie vereist	kan later	In lijn met de koers. Stikstofreductie noodzakelijk om zowel natuur te beschermen als op economisch-maatschappelijke ontwikkeling te kunnen blijven realiseren. Mogelijke toevoegingen: wettelijke stikstofdoelen i.r.t. KRW noemen (2025, 2030, 2045), anticiperen op mogelijke nieuwe vormen van uitstoot in o.a. Haven (ammoninak kraken)
--------------------	------------------------	--------	--------	--------------------	-----------	--

			5.1.2e			
		5.1.2e	5.1.2e			
		5.1.2e	5.1.2e	buiten verzoek		

Pagina's zijn geweigerd

6 - 8

buiten verzoek

Check 2a: startnotitie vs.
verwachte aanlevering

Check met Startnotitie

buiten verzoek

Pagina's zijn geweigerd

10 - 12

buiten verzoek

buiten verzoek

Wel genoemd in
startnotitie, wel aanlevering
voorzien

buiten verzoek

Pagina's zijn geweigerd

14 - 18

buiten verzoek

Oplegnotitie portefeuilleoverleg

Gedeputeerde(n)	Anne Koning en Berend Potjer
Naam + datum portefeuilleoverleg	PO Ruimte en PO Omgevingsbeleid 10-02-2025

Onderwerp en/of opgave	Checks op beleidskeuzes herziening 2025 met koers Ruimtelijk Voorstel en check met Startnotitie		
Ambtelijk opdrachtnemer	5.1.2e	Ambtelijk opdrachtgever	5.1.2e
	5.1.2e		5.1.2e

Reden agendering in portefeuilleoverleg:	☐ Ter kennisname (<i>Informeren van gedeputeerde</i>) ☒ Ter bespreking/besluitvorming (<i>Akkoord besluit/instemming koers gevraagd</i>)
Agendering in Gedeputeerde Staten:	☐ Conformstuk op ... (<i>datum</i>) (<i>overeenkomstig bestaand beleid</i>) ☐ Besprekstuk op ... (<i>datum</i>) (<i>beleidsrijk en/of bestuurlijke afstemming nodig</i>) ☒ Niet van toepassing
Provinciale Staten:	☐ Verzending ter informatie (<i>Bijv. (lid) GS-brief, behandelvoorstel motie</i>) ☐ Ter besluitvorming op ... (<i>Datum</i>) in commissie en op ... in Statenvergadering ☒ Niet van toepassing

1. DE KERN VAN HET VOORSTEL & BESLISPUNTEN

1. Te bespreken de uitkomsten van de checks op de beleidskeuzeteksten in het kader van de herziening 2025, te weten:
 - a. Een check op de consistentie van de beleidskeuze met de koers uit het Ruimtelijk Voorstel.
 - b. Een check of alle beleidsvoornemens uit de Startnotitie herziening 2025 ook daadwerkelijk door de verantwoordelijke opdrachten worden opgepakt.
2. Te bespreken hoe deze uitkomsten te delen in het PO Coördinatie van 10 februari 2025.
3. Over 4 beleidskeuzes is er aanleiding voor een gesprek met Frederik, maar hij zit niet in het PO Coördinatie. Op welke wijze willen jullie dit met hem bespreken?

2. KORTE VOORGESCHIEDENIS EN PROCES

In het PO Omgevingsbeleid van 3 februari 2025 is afgesproken dat Team Omgevingsbeleid en Team Uitwerking Ruimtelijk Voorstel momenteel werken aan twee soorten checks in het kader van de herziening 2025. Het gaat om:

- Een check van alle 50 beleidskeuzeteksten op consistentie met de koers uit het ruimtelijk voorstel. Dit doen we op basis van de beleidskeuzeteksten zoals opgenomen in de herziening 2024.
- Een check of alle beleidsvoornemens uit de Startnotitie herziening 2025 ook daadwerkelijk door de verantwoordelijke opdrachten worden opgepakt.

Op 3 februari is afgesproken dat de uitkomsten worden gedeeld in de PO's Ruimte en Omgevingsbeleid van 10 februari 2025. Dit biedt de mogelijkheid om dezelfde dag in het PO Coördinatie hierover in gesprek te gaan met collega-bestuurders. Deze oplegnotitie is op 6 februari ook gedeeld met de domeindirecteuren. Mogelijk leidt dit op onderdelen tot bijstelling van het beeld. Ook zullen zij op basis hiervan portefeuillehouders informeren.

3. AANDACHTSPUNTEN PORTEFEUILLEHOUDER

a. Check 1 – Consistentie beleidskeuzes herziening 2024 met koers Ruimtelijk Voorstel

Bij de check is voor vijf beleidskeuzes geconstateerd dat die niet consistent zijn met de koers en waar ook geen actie op bekend is.

Beleidsdoel	Beleidskeuze	Conclusie	Bevindingen - check herziening 2024 tov Koers/RV
2.1 Duurzame en veilige bereikbaarheid voor iedereen	2.1.1 Stimuleren transitie naar duurzaam, veilig en slim personenvervoer	Actie vereist	nu nog te faciliterend. uitgangspunt koers: Schaarste en zorgen om brede welvaart + (nog) meer nabijheid / bereikbaarheid voor iedereen. Vervoersarmoede - meer expliciet kiezen voor gebieden en doelgroepen (bijv. landelijk gebied, voorzieningen, werk voor praktisch geschoolden etc..) Gezondheid belangrijk aspect (STOMP) - nog meer aandacht voor eindige capaciteit van het netwerk . selectiviteit en minder automatische kwantitatieve doorvertaling van sectorale (groei-) modellen / behoefteramingen kan leiden tot verschuiving van aandacht (bijv. meer investeren in fijnmazig netwerk. niet alleen innovatie, maar nog meer wederkerig plannen / beter benutten).
2.1 Duurzame en veilige bereikbaarheid voor iedereen	2.1.2 Adequaate en duurzaam aanbod openbaar vervoer	Actie vereist	Koers: Nog meer inzetten op wedererigheid tussen wonen, werken, voorzieningen (beter plannen = minder druk). Aanleiding is zorg om brede welvaart iem noodzakelijke economische vernieuwing met oog voor demografie en groeiend belang van people-based stedelijke economie. Niet alleen faciliteren, maar netwerk meer bewust richten op gezond, veilig en kwaliteit + verdelingsvraagstukken (vervoersarmoede, basisniveau's van bereikbaarheid van bijvoorbeeld voorzieningen etc).
2.1 Duurzame en veilige bereikbaarheid voor iedereen	2.1.3 Duurzaam en efficiënt goederenvervoer	Actie vereist	Koers: Meer selectiviteit en richting nodig. (dus ook titel veranderen - niet alleen efficiënt maar vooral effectief richting circulair, duurzaam etc). benutten schaarse capaciteit voor priorisering koers: voorrang duurzame (circulaire), digitale en inclusieve economie, met borging van maatschappelijke meerwaarde etc.. Koers: richting een meer toekomstbestendige economie en met lagere maatschappelijke kosten. Nu veel goederenvervoer gevolg van minder toekomstbestendige economie met veel druk op leefbaarheid. Nieuw: Veiligheid van de infrastructuur. Defensie, en stofstromen circulair belangrijk. nieuwe netwerken en pijplijdingen (H) Energietransitie, netcongestie, zoetwater.
2.1 Duurzame en veilige bereikbaarheid voor iedereen	2.1.4 Voorbereiding provinciale infrastructuurprojecten en bijdragen aan projecten van anderen	Actie vereist	Koers: nadruk op beter benutten en evt aanpassen wat er al ligt . Minder middelen en ruimte voor nieuwe projecten. Minder faciliterend en reagerend. Netwerk benutten om gerichte beweging te faciliteren. Zie 2.1.3 Nieuw: Veiligheid van de infrastructuur. Defensie, en stofstromen circulair belangrijk. nieuwe netwerken en pijplijdingen (H) Energietransitie, netcongestie, zoetwater.
4.1 Toekomstbestendig economisch vestigingsklimaat	4.1.3 Transitie van het havenindustriële complex	Actie vereist	Novex-proces en inhoud geeft dilemma's. Zie vier dilemma's in de koers. Waaronder ruimtevraag, veiligheid, wonen, dynamiek delta. Voor de ruimtevraag geldt dan dus specifiek dat de zin in het vigerende beleid zal moeten worden aangepast dat we ons Instrumentarium inzetten voor het op orde brengen van randvoorwaarden. Dit is niet automatisch meer het huidige belang van het HIC, maar een bredere afweging. NB: Kustuitbreiding kan dan een gevolg zijn, maar extra ruimte 'in de regio' niet.

Bijlage 1 bevat de volledige tabel waarin de 50 beleidskeuzes zijn onderzocht. Voor check 1 is daarbij de volgende werkwijze gehanteerd:

- Rood gemarkeerd zijn beleidskeuzes die niet consistent zijn met de koers en waar ook geen actie op bekend is [deze zijn hierboven benoemd].
- Oranje gemarkeerd zijn beleidskeuzes uit herziening 2024 die niet consistent zijn met de koers uit het Ruimtelijk Voorstel, maar waarvan aanpassing is voorzien in de herziening 2025. Het betreft 7 beleidskeuzes, hier houden we actief vinger aan de pols zodat deze bij aanpassing in lijn worden gebracht met de koers uit het Ruimtelijk Voorstel.

- Groen gemarkeerd zijn beleidsdoelen uit herziening 2024 die al in lijn zijn met de koers uit het Ruimtelijk Voorstel, of waarvan zorg voor nadere verwerking ook in een latere herziening kan worden opgepakt; er is dus geen conflict.

b. *Check 2a – Startnotitie versus verwachte aanlevering*

Deze check is uitgevoerd op basis van wat bekend is bij Team Omgevingsbeleid rond de uit te werken beleidsvoornemens uit contact met de verantwoordelijke opdracht. Ook deze check is gerubriceerd naar beleidskeuze.

Voor zes beleidskeuzes is geconstateerd dat die wel benoemd zijn in de Startnotitie en dat daarvan geen aanlevering wordt voorzien. Het betreft:

Beleidsdoel	Beleidskeuze	Check met Startnotitie
4.1 Toekomstbestendig economisch vestigingsklimaat	4.1.2 Transitie van de tuinbouwketen	Wel genoemd in startnotitie, geen aanlevering voorzien
4.1 Toekomstbestendig economisch vestigingsklimaat	4.1.3 Transitie van het havenindustriële complex	Wel genoemd in startnotitie, geen aanlevering voorzien
4.2 Erfgoed en cultuur	4.2.3 Provinciale Erfgoedlijnen zichtbaar en beleefbaar	Wel genoemd in startnotitie, geen aanlevering voorzien
4.2 Erfgoed en cultuur	4.2.4 Archeologie beschermen en zichtbaar	Wel genoemd in startnotitie, geen aanlevering voorzien
4.2 Erfgoed en cultuur	4.2.5 Cultuurparticipatie en bibliotheken	Wel genoemd in startnotitie, geen aanlevering voorzien
7.1 Bevorderen verbetering milieukwaliteit en gezondheid	7.1.5 Vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) van milieuwetgeving	Wel genoemd in startnotitie, geen aanlevering voorzien

Bij beleidskeuze 7.1.5 VTH lijkt sprake van een bijzondere situatie. Voor deze beleidskeuze is in de Startnotitie geen wijziging voorzien en wordt nu ook geen aanlevering voorzien. Echter, in de Startnotitie staat bij Circulair Zuid-Holland benoemd dat het operationaliseren van diverse bouwstenen moet leiden tot aanpassing van het Omgevingsbeleid, zoals “Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (VTH): het VTH-instrumentarium is blijvend in ontwikkeling om de circulaire transitie te ondersteunen.”

Voor 3 beleidskeuzes is geconstateerd dat die niet benoemd zijn in de Startnotitie en dat daarvan wel aanlevering wordt voorzien. Het betreft:

Beleidsdoel	Beleidskeuze	Check met Startnotitie
1.1 Krachtig openbaar bestuur	1.1.2 Daadkrachtig Provinciaal Bestuur	Niet genoemd in startnotitie, wel aanlevering voorzien
2.1 Duurzame en veilige bereikbaarheid voor iedereen	2.1.6 Duurzame, stille en nieuwe luchtvaart	Niet genoemd in startnotitie, wel aanlevering voorzien
	Onderdeel: onderzoek kernenergie	Niet genoemd in startnotitie, wel aanlevering voorzien

Check 2a is voor alle beleidskeuzes ook terug te vinden in de tabel in bijlage 1

c. *Check 2b – Verwachting verordening uit PO Omgevingsbeleid*

In het PO Omgevingsbeleid op 20 januari hebben jullie aandachtspunten meegegeven voor zaken die niet zijn aangemeld voor de verordening in Herziening 2025. Dit zijn: sturen op waterpeil en het beperken ammoniak uitstoot per hectare (beide ZH-PLG), branchering en minimale milieucategorie.

De onderwerpen 'sturen op waterpeil veenweidegebieden' en het 'beperken van ammoniak uitstoot per hectare' zijn beide wel in de startnotitie genoemd, maar daarbij is geen uitspraak gedaan in welk instrument eventuele aanpassingen zullen worden doorgevoerd. Voor deze onderwerpen is geen aanpassing in de verordening voorzien.

Vanuit WBS hebben de meest vergaande wijzigingsvoorstellen betrekking op de mate van sturing op de verstedelijkingsopgave op basis van de kleuren in de Klimaatonderlegger. Hiervoor worden wel wijzigingsvoorstellen tot op het niveau van de verordening gedaan.

Regeling Minimale milieucategorie voor bestaande bedrijventerreinen is in voorbereiding. Branchering (sturen op sectoren) wordt niet toegevoegd in de verordening. Ook m.b.t. sturen op type bedrijvigheid (duurzaam/circulair en innovatief) zoals genoemd in de REV komen geen specifieke regels. De vraag m.b.t. branchering is wel bij de collega's van economie aangekaart, maar zij gaven aan dat GS hier nu in de verordening niets mee wil doen.

4. VERVOLG

Op 17 februari is de interne deadline voor het opleveren van conceptteksten/denkrichtingen voor herziening 2025 bij Team Omgevingsbeleid. Dan zal een derde en vierde check plaatsvinden, namelijk:

- Een check op de aangeleverde beleidskeuzeteksten voor herziening 2025 ten aanzien van de consistentie met de koers uit het Ruimtelijk Voorstel door Team Uitwerking Ruimtelijk Voorstel.
- Een check op de (juridische) uitvoerbaarheid van verordeningsteksten voor de herziening 2025 door Team Planadviseurs en accounthouders Ruimte.

Voor conceptteksten die al voor 17 februari gereed zijn wordt direct gestart met genoemde checks. De uitkomst van deze checks wordt meegenomen in de integrale eindbevinding die door team Omgevingsbeleid wordt opgeleverd voor het PO Omgevingsbeleid van 3 maart 2025, met mogelijkheid tot escalatie in GS van 4 maart. Start van de ambtelijke internetconsultatie is 6 maart.

5. BIJGAAND(E) STUK(KEN)

1. Totaaloverzicht check beleidskeuzes op consistentie met ruimtelijk voorstel en Startnotitie.

Internetconsultatie herziening omgevingsbeleid 2025: ZH-PLG onderwerpen

Inhoud

Internetconsultatie herziening omgevingsbeleid 2025: ZH-PLG onderwerpen	1
1. Inleiding	2
1.1 Aanleiding en doel.....	2
1.2 Verantwoording.....	2
1.3 Leeswijzer.....	2
2. Teksten voor internetconsultatie.....	3
2.1 Verhogen grondwaterstand veenweiden (peil)	3
Motivatie	3
Conclusie	3
Voorstel aanpassing tekst omgevingsbeleid	3
2.2 Boerenlandvogels	4
Motivatie	4
Conclusie	4
Voorstel aanpassing tekst omgevingsbeleid	4
2.3 Emissieplafond ammoniak	7
Motivatie.....	7
Conclusie	7
Voorstel aanpassing tekst omgevingsbeleid	7
2.4 Drukfactoren rondom N2000 wegnemen	8
Motivatie.....	8
Conclusie	8
Voorstel aanpassing tekst omgevingsbeleid	8
2.5 Integraal: Doel en middelenstapeling in gebieden.....	9
Motivatie.....	9
Conclusie	9
Voorstel aanpassing tekst omgevingsbeleid	9

1. Inleiding

1.1 Aanleiding en doel

Voor de herziening omgevingsbeleid 2025 loopt van 6 tot en met 24 maart de internetconsultatie. Hieronder vallen ook de ZH-PLG onderwerpen, waarvoor de alternatieven in het OER onderzocht worden:

- Grondwaterstand veenweiden
- Boerenlandvogels
- Emissieplafond ammoniak
- Drukfactoren rondom Natura 2000-gebieden
- Integraal onderzoeksalternatief gericht op doel- en middelstapeling

Voor de internetconsultatie zijn teksten voorbereid. Hiervoor is de afspraak gemaakt dat deze in de individuele PO's besproken zijn. Omdat dit onderwerpen zijn met grote samenhang hebben wij deze teksten gebundeld in één document. Dit document met de concept teksten voor deze vijf thema's leggen wij integraal voor in de PO's Coördinatie ZH-PLG, Natuur, Landbouw, Stikstof en Water, bodem en klimaatadaptatie.

1.2 Verantwoording

Bij het opstellen van deze teksten is gebruik gemaakt van het koersdocument (zoals besproken in het gezamenlijk PO ZH-PLG van 15 oktober 2024) en de op scope van het OER (zoals vastgesteld in GS 17 december 2024). Concrete tekstvoorstellen voor het omgevingsbeleid zijn in deze fase slechts mondjesmaat mogelijk, omdat de resultaten van het OER nog niet beschikbaar zijn. Waar mogelijk geven we al wel inzicht in de voorgenomen wijziging.

1.3 Leeswijzer

Voor dit document is de indeling van het door team omgevingsbeleid opgestelde verzameldocument aangehouden. In het volgende hoofdstuk staat per thema de motivatie (doelstelling), conclusie (welke wijziging nodig is) en waar mogelijk en relevant al concrete tekstvoorstellen.

2. Teksten voor internetconsultatie

2.1 Verhogen grondwaterstand veenweiden (peil)

Motivatie

Klimaatverandering door CO₂-emissie uit veenweiden.

Conclusie

Reductie CO₂-emissie uit veenweiden zoals in Klimaatakkoord is opgenomen. De opgave voor provincie Zuid-Holland is 0,21 Mton/jr reductie in 2030. Met in achterhoofd dat Klimaatwet is gericht op verdere reductie (naar nul emissie) in 2050. Het hoog(er) houden van de grondwaterstand is (vooralsnog) de enige manier is om te komen tot reductie van de CO₂-emissie uit veen, dus daar ziet de wijziging van het omgevingsbeleid op toe.

Voorstel aanpassing tekst omgevingsbeleid

Beleidskeuze Gezond en Veilig **7.3 Klimaatbestendig**

BASISTEKST, om in VISIE op te nemen

Het hoog(er) houden van de grondwaterstand is (vooralsnog) de enige manier om te komen tot reductie van de CO₂-emissie uit veen, zoals die in het Klimaatakkoord voor 2030 is afgesproken.

Daarom willen we bewegen naar een grondwaterstand van 40 cm beneden maaiveld en minder, te bereiken door een combinatie van sturen op slootpeil (via peilbesluiten) en bodemvernatting-maatregelen in de percelen (via subsidies op maatregelen).

We willen dat doen in combinatie met het regelen van de randvoorwaardelijke instrumenten en middelen en regelruimte, om ongewenste effecten op landgebruik (zoals vermindering opbrengend vermogen grond) en op watersysteem (zoals in elk geval op de waterkwaliteit, overlast en beschikbaarheid) op te vangen en deze beweging daadwerkelijk te kunnen maken en perspectief te bieden aan boeren bij hoog water.

In samenspraak met de andere overheden en gebiedspartijen werken we dit uit via gebiedsplannen en verdere beleidsuitwerking, voor zowel de korte termijn (2030) als lange termijn (2050).

2.2 Boerenlandvogels

Motivatie

De weidevogelstand gaat al decennialang achteruit, en deze achteruitgang is nog niet gestopt. Dat is de reden dat de Europese Commissie (EC) recent een infractieprocedure is gestart. Eind november heeft het Ministerie van LNV een (vertrouwelijke) antwoordbrief aan de EC gestuurd. Naar alle waarschijnlijkheid zal het jaarlijkse bedrag van € 500 miljoen dat het kabinet heeft uitgetrokken voor agrarisch natuurbeheer (ANB) een belangrijke rol spelen in het Nederlandse herstelplan. Op korte termijn wordt een Kamerbrief verwacht waarin het ministerie de plannen met betrekking tot de € 500 miljoen zal toelichten. Het geld is uitgetrokken voor agrarisch natuurbeheer, dat is breder dan het huidige Agrarisch Natuur- en Landschapsbeheer (ANLb), waar in 2024 een bedrag van € 100 miljoen voor beschikbaar was.

Conclusie

Voor weidevogels wordt er in het kader van de Europese inbreukprocedure op korte termijn een actuele doelstelling verwacht. Het is de vraag of dat voor akkervogels ook zal gelden. Tot die tijd houden we vast aan de opgaven uit het voormalige NPLG, waarin de opgave voor Zuid-Holland circa 3.500 extra broedparen van de grutto als vlaggenschip voor de weidevogels bedroeg. En de opgave voor akkervogels werd vertaald in circa 300 extra broedparen van de patrijs. Als je de aantallen doorvertaalt naar benodigd oppervlak dan zouden bovenstaande aantallen resulteren in een kwantitatieve hectare-opgave voor weidevogels van 11.000 ha en voor akkervogels van 1.900 ha.

Voorstel aanpassing tekst omgevingsbeleid

Omgevingsvisie en omgevingsprogramma. Hieronder zijn de huidige teksten uit de omgevingsvisie en het omgevingsprogramma opgenomen. De voorgestelde aanvullingen zijn in rood opgenomen. Voorstel om de doorgehaalde zin te verwijderen.

Omgevingsvisie

Versterken natuur en landschapswaarden

Daarom werkt de provincie aan

Boerenlandvogels: met de acties vanuit het actieplan boerenlandvogels en het aanvalsplan grutto en de inzet van agrariërs via het agrarisch natuurbeheer, draagt de provincie bij aan het doel om de neerwaartse trend in aantallen van boerenlandvogels te keren. *De opgave is echter groter dan alleen de neerwaartse trend keren. De provincie zet in op een toename van de grutto, als vlaggenschip voor de weidevogels met 3.500 broedparen. En voor de akker- en bollenvogels op een stijging van 300 paar patrijzen. Deze aantallen kunnen vertaald worden naar een kwantitatieve opgave van 11.000 extra hectaren inzet in het Agrarisch Natuurbeheer voor weidevogels en 1.900 extra hectaren voor akkervogels.*

Agrarisch natuur- en landschapsbeheer: middels de openstelling van de subsidieregeling ANLb kan de provincie agrariërs ondersteunen bij de uitvoering van natuur en landschapsbeheer bij het behalen van de natuurdoelen in het landelijk gebied. *De extra nationale middelen die per*

2026 beschikbaar komen voor Agrarisch Natuurbeheer zullen worden ingezet om hierin samen met boeren stappen te zetten.

Beleidskeuzes van 5-1 Gezonde natuur

5.1.1 Nieuwe natuur realiseren

Nadere uitwerking

Met het Rijk zijn en worden meerdere afspraken gemaakt die hier invulling aan geven. Hieronder vallen:

Voor de akker- en weidevogels gelden de afspraken die gemaakt zijn onder aanvalsplan grutto en actieplan boerenlandvogels. Specifiek voor weidevogels ligt er in Zuid-Holland een grote opgave vanwege het belang van het veenweidegebied voor deze soorten. Omdat Nederland een internationale verantwoordelijkheid heeft voor met name de weidevogels wordt ingezet op een stijging van het aantal broedparen van de grutto, als vlaggenschip voor de weidevogels, met 3.500 broedparen. En voor akker- en bollenvogels op een stijging van 300 paar patrijzen. Deze aantallen kunnen vertaald worden naar een kwantitatieve opgave van 11.000 extra hectaren inzet in het agrarisch natuurbeheer voor weidevogels en 1.900 extra hectaren voor akkervogels. De extra nationale middelen die per 2026 beschikbaar komen voor Agrarisch Natuurbeheer zullen worden ingezet om hierin samen met boeren stappen te zetten.

Omgevingsprogramma

Versterken natuur en landschapswaarden

Daarom werkt de provincie aan:

Boerenlandvogels: *met de acties vanuit het actieplan boerenlandvogels en het aanvalsplan grutto en de inzet van agrariërs via het agrarisch natuurbeheer, draagt de provincie bij aan het doel om de neerwaartse trend in aantallen van boerenlandvogels te keren. De opgave is echter groter dan alleen de neerwaartse trend keren. De provincie zet in op een toename van de grutto, als vlaggenschip voor de weidevogels met 3.500 broedparen. En voor de akker- en bollenvogels op een stijging van 300 paar patrijzen. Deze aantallen kunnen vertaald worden naar een kwantitatieve opgave van 11.000 extra hectaren inzet in het agrarisch natuurbeheer voor weidevogels en 1.900 extra hectaren voor akkervogels.*

Agrarisch natuur- en landschapsbeheer: *middels de openstelling van de subsidieregeling ANLb kan de provincie agrariërs ondersteunen bij de uitvoering van natuur en landschapsbeheer bij het behalen van de natuurdoelen in het landelijk gebied. De extra nationale middelen die per 2026 beschikbaar komen voor Agrarisch Natuurbeheer zullen worden ingezet om hierin samen met boeren stappen te zetten.*

Maatregelen van 5-1 Gezonde natuur

5.1.1.2 Versterken natuur- en landschapswaarden

Uitwerking

Zuid-Holland wil het tij keren voor de boerenlandvogels zoals de grutto, kievit, veldleeuwerik en patrijs en richt haar inspanningen op het verbeteren van de leefomgeving van akker- en weidevogels. Daarom werkt de provincie, naast de realisatie van begrensde natuur en weidevogelkerngebieden, ook aan het versterken van natuur- en landschapswaarden binnen het landelijk gebied. De extra nationale middelen die per 2026 beschikbaar komen voor Agrarisch Natuurbeheer zullen worden ingezet om hierin samen met boeren stappen te zetten.

2.3 Emissieplafond ammoniak

Motivatie

Te hoge stikstofdepositie leidt tot verslechtering van de natuur. De reductie van stikstofemissies is landelijk wettelijk vastgelegd als resultaatsverplichting in de Wet stikstofreductie en natuurverbetering (en inmiddels de Omgevingswet, artikel 2.15a). Volgens deze verplichting moet in 2035 landelijk minimaal 74% van het areaal van alle stikstofgevoelige habitats en leefgebieden van soorten in Natura 2000- gebieden zich onder de Kritische Depositie Waarde (KDW) bevinden. Om deze omgevingswaarde te halen zijn richtinggevende emissiereductiedoelen ammoniak (NH₃) toebedeeld aan de provincies. In oktober 2024 heeft de minister van LNV aangegeven dat het stikstofdoel voor 2025 landelijk al niet haalbaar is. Voor de komende jaren vergt dat nog extra inspanningen, zeker nu de rechtbank in de Greenpeace uitspraak van 22 januari 2025 de Staat heeft opgedragen op laste van een dwangsom aan de eigen wettelijk gestelde doelen voor 2030 te voldoen.

Conclusie

2.5 kton ammoniakreductie ten opzichte van 2020 per 2035 om zo aan de provinciale doelstelling te voldoen.

Voorstel aanpassing tekst omgevingsbeleid

Nog geen concreet voorstel voor aanpassing van teksten in het omgevingsbeleid. Met de uitkomsten van de OER zal worden gekeken met welke variant het doelbereik met betrekking tot stikstofreductie het dichtst zal worden benaderd, met inachtneming van economische haalbaarheid. Juridische borging van stikstofreductie heeft prioriteit. Trapsgewijze invoering van een genormeerd emissieplafond om de reductie te kunnen borgen wordt ook onderzocht.

2.4 Drukfactoren rondom N2000 wegnemen

Motivatie

We zijn wettelijk verplicht om de Natura 2000-doelstellingen te behalen (verplichting voortvloeiend uit de Vogelen Habitatrichtlijn), deze worden op dit moment niet overal gehaald. Voor het duurzaam halen van deze doelen moeten we werken aan systeemherstel, om te komen tot systeemherstel moeten drukfactoren worden weggenomen. Dit gebeurt zoveel mogelijk met maatregelen binnen de N2000-gebieden, maar dit is niet voldoende. Voor het wegnemen van bepaalde drukfactoren zijn ook maatregelen buiten de N2000-gebieden nodig.

Het treffen van maatregelen buiten de N2000-gebieden om de drukfactoren te verminderen is op dit moment niet geborgd in het omgevingsbeleid. Met het omgevingseffectrapport (OER) gaan we drie alternatieven toetsen hoe we met maatregelen buiten de N2000-gebieden drukfactoren kunnen verminderen. Voor het OER is het te omvangrijk om alle drukfactoren generiek mee te nemen in de analyse, daarom kiezen we binnen deze analyse voor drie veelvoorkomende drukfactoren. Stikstof is hier bewust niet in meegenomen, aangezien we hiervoor apart een beleidsvoornemen onderzoeken bij het thema 'emissieplafond ammoniak'. De drie veelvoorkomende drukfactoren waarop we ons richten in dit OER zijn:

- Exoten
- Hydrologie (kwantiteit)
- Recreatie

Conclusie

Werken aan systeemherstel binnen de N2000-gebieden voor het halen van de N2000-instandhoudingsdoelen, waarvoor drukfactoren binnen én buiten de N2000-gebieden moeten worden verminderd. Deze vermindering van drukfactoren willen we bereiken met zones rondom N2000-gebieden waar passief of actief gestuurd wordt op het verminderen van drukfactoren op de N2000-gebieden. Deze zones bieden daarnaast de mogelijkheid voor andere opgaven om gebruik te maken van de middelen en instrumenten die in deze zones beschikbaar komen.

Voorstel aanpassing tekst omgevingsbeleid

Er is nog geen concreet voorstel voor het aanpassen van teksten in het omgevingsbeleid, aangezien we eerst de effecten op de omgeving willen toetsen van de verschillende opties qua zones. Uiteindelijk worden met de uitkomsten van het OER eerst een aanpassing op de teksten van de **omgevingsvisie** voorgesteld voor beleidskeuze 5-1 *Gezonde natuur*. Met de uiteindelijke teksten in de omgevingsvisie willen we borgen dat er ook maatregelen buiten de N2000-gebieden worden getroffen voor het verminderen van drukfactoren.

2.5 Integraal: Doel en middelenstapeling in gebieden

Motivatie

De probleemstelling van dit alternatief is de combinatie van alle voorgaande alternatieven. Dit alternatief heeft dus geen probleemstelling die verder gaat dan de daar al benoemde zaken.

Conclusie

Ook hiervoor geldt dat de doelstelling een optelsom is van de doelstellingen van de andere alternatieven. De specifieke doelstelling voor dit alternatief is om te verkennen of de alternatieven in samenhang met elkaar komen tot meer doelbereik in hetzelfde of minder oppervlak. Dit is dus in feite een alternatief dat de effectiviteit van het combineren van doelstellingen in beeld brengt, met de gedachte van “werk met werk maken”. Dit omdat de maatregelen elkaar onderling versterken. Specifiek gaat het dan om het verkennen waar overlap plaatsvindt tussen de volgende doelstellingen:

- Verhoging grondwaterstand: locaties waar verdere verhoging dan gemiddeld -40 cm-mv kan plaatsvinden ten einde daar de uitstoot van broeikasgassen extra te remmen.
- Boerenlandvogels: kerngebieden waar extra ingezet wordt op geschikte condities voor boerenlandvogels, zodat daar hogere dichtheden van broedparen bereikt worden dan alleen met aangepast beheer bereikt kan worden.
- Drukfactoren buiten N2000: zones rondom N2000-gebieden waar passief of actief gestuurd wordt op het verminderen van drukfactoren op de N2000-gebieden. Deze zones bieden daarnaast de mogelijkheid voor andere opgaven om gebruik te maken van de middelen en instrumenten die in deze zones beschikbaar komen.
- KRW en emissieplafond ammoniak zullen naar verwachting in mindere mate structurerend zijn voor ligging van de prioriteitsgebieden, maar de prioriteitsgebieden kunnen wel bijdragen aan deze doelstellingen. Immers zal in deze gebieden een verandering in het (agrarisch) grondgebruik plaatsvinden, dat gevolgen heeft voor emissies van ammoniak naar de lucht en emissies van nutriënten en gewasbeschermingsmiddelen naar (grond)water.

Voorstel aanpassing tekst omgevingsbeleid

Exacte aanpassing verloopt via de bovengenoemde thema's. De uitkomst van het onderzoeksalternatief zal hier bepalend voor zijn.

Oplegnotitie portefeuilleoverleg

Portefeuille:	Voor de PO's: coördinatie ZH-PLG / Water, bodem en klimaatadaptatie / Landbouw en stikstof / Natuur		
Gedeputeerden:	Mariëtte van Leeuwen, Arne Weverling, Frank Rijkaart, Berend Potjer		
Datum overleg:	10-2-2024		
Opgave:	Beleidsontwikkeling en -integratie ZH-PLG		
Opdracht / onderwerp:	ZH-PLG teksten internetconsultatie		
Ambtelijk Opdrachtnemer:	5.1.2e	Ambtelijk opdrachtgever:	Opdrachtgevers domein 5.1.2e
Doel:	Afstemming concept teksten internetconsultatie voor wijziging omgevingsbeleid op de ZH-PLG onderwerpen		
Agendering in GS:	nvt		

1. BESLISPUNT / ESSENTIE VAN HET VOORSTEL

Voor de herziening omgevingsbeleid 2025 loopt van 6 tot en met 24 maart de internetconsultatie. Hieronder vallen ook de ZH-PLG onderwerpen, waarvoor de alternatieven in het OER onderzocht worden:

- Grondwaterstand veenweiden
- Boerenlandvogels
- Emissieplafond ammoniak
- Drukfactoren rondom Natura 2000-gebieden
- Integraal onderzoeksalternatief gericht op doel- en middelstapeling

Voor de internetconsultatie zijn teksten voorbereid. Hiervoor is de afspraak gemaakt dat deze in de individuele PO's besproken zijn. Omdat dit onderwerpen zijn met grote samenhang hebben wij deze teksten gebundeld in één document. Dit document met de concept teksten voor deze vijf thema's leggen wij integraal voor in de PO's Coördinatie ZH-PLG, Natuur, Landbouw, Stikstof en Water, bodem en klimaatadaptatie.

2. KORTE VOORGESCHIEDENIS

Dit is opvolging van:

- Het koersdocument dat op 15 oktober 2024 in het gezamenlijk PO ZH-PLG is besproken, en daaruit volgend,
- de scope van de OER die op 17 december 2024 is vastgesteld met daarin de ZH-PLG alternatieven

3. AANDACHTSPUNTEN

Zie bijgevoegd document

4. CONSEQUENTIES

Zie verdere procedure

5. BIJGAAND(E) STUK(KEN)

“Internetconsultatie herziening omgevingsbeleid 2025: ZH-PLG onderwerpen”, versie ter bespreking in PO’s van 10 februari

6. VERDERE PROCEDURE + COMMUNICATIE

Dit loopt mee in het proces van herziening omgevingsbeleid 2025

7. PARTICIPATIE

Dit betreffen teksten voor de internetconsultatie omgevingsbeleid van 6 t/m 24 maart a.s.

8. INTEGRALITEIT EN SAMENHANG ANDERE PORTEFEUILLES

nvt

To: 5.1.2e 5.1.2e@pzh.nl]
From: 5.1.2e
Sent: Thur 2/6/2025 3:25:59 PM
Subject: RE: Reminder
Received: Thur 2/6/2025 3:03:00 PM
[Update aanpak drukfactoren N2000 en toelichting OER - februari 2025.pptx](#)

Zeker! Ik wilde er ook gelijk een link van de OER-stukken bijvoegen, maar de website van de provincie doet het niet..
Dus ik ga dit nog even voor jullie uitzoeken.

Groet,

5.1.2e

Van: 5.1.2e <5.1.2e@pzh.nl>
Verzonden: donderdag 6 februari 2025 15:24
Aan: 5.1.2e <5.1.2e@pzh.nl>
Onderwerp: Reminder

5.1.2e,

Heb je nog de PPT van vanochtend voor ons? Dan doe ik hem nog even bij de stukken van het teamoverleg

Groet van 5.1.2e

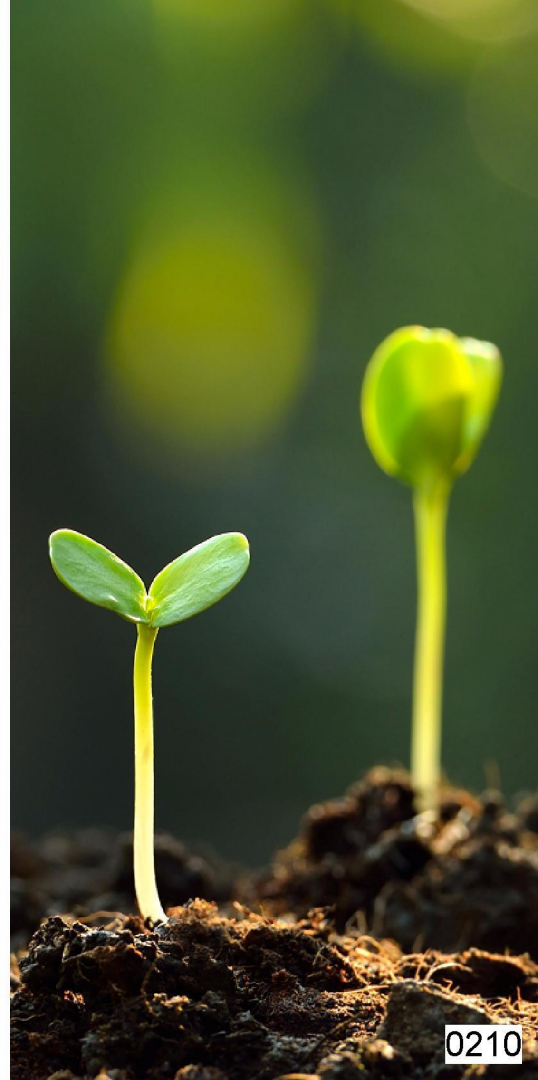
Update aanpak drukfactoren buiten N2000

Februari 2025

Waarover bijpraten?

- Aanleiding aanpak drukfactoren buiten N2000
 1. Verkenning naar drukfactoren
 2. Integraal koersdocument vanuit beleidsintegratieteam (BIT)
 3. Toetsing aanpassing omgevingsbeleid (via OER)
- Hoe nu verder?

Aanleiding aanpak drukfactoren rondom N2000

- Wettelijke verplichting tot halen Natura 2000-doelstellingen (VHR)
- Deze worden op dit moment niet overal gehaald
- Werken aan systeemherstel, om te komen tot systeemherstel moeten drukfactoren worden weggenomen.
 - Dit gebeurt zoveel mogelijk met maatregelen **binnen** de N2000-gebieden, maar dit is niet voldoende.
 - Voor aanpak drukfactoren ook maatregelen **buiten** de N2000 nodig.

Voorheen structurerende keuze NPLG

- Voorheen 'overgangsgebieden' als structurerende keuze NPLG
- Bestuurlijk gezien gevoelige term
- Mede door het vallen van NPLG, ook afstand van term overgangsgebieden
- De wettelijke verplichting tot het halen van N2000-instandhoudingsdoelen blijft, vandaar wel onderzoek naar **aanpak drukfactoren rondom N2000**

1. Eerste verkenning drukfactoren op N2000

Juli 2024

Eerste verkenning in Zuid-Holland

Per N2000-gebied is gekeken welke drukfactoren er zijn op het gebied, waarvoor maatregelen buiten het gebied (of met effect erbuiten) nodig en/of gewenst zijn om de doelen binnen het gebied te realiseren.

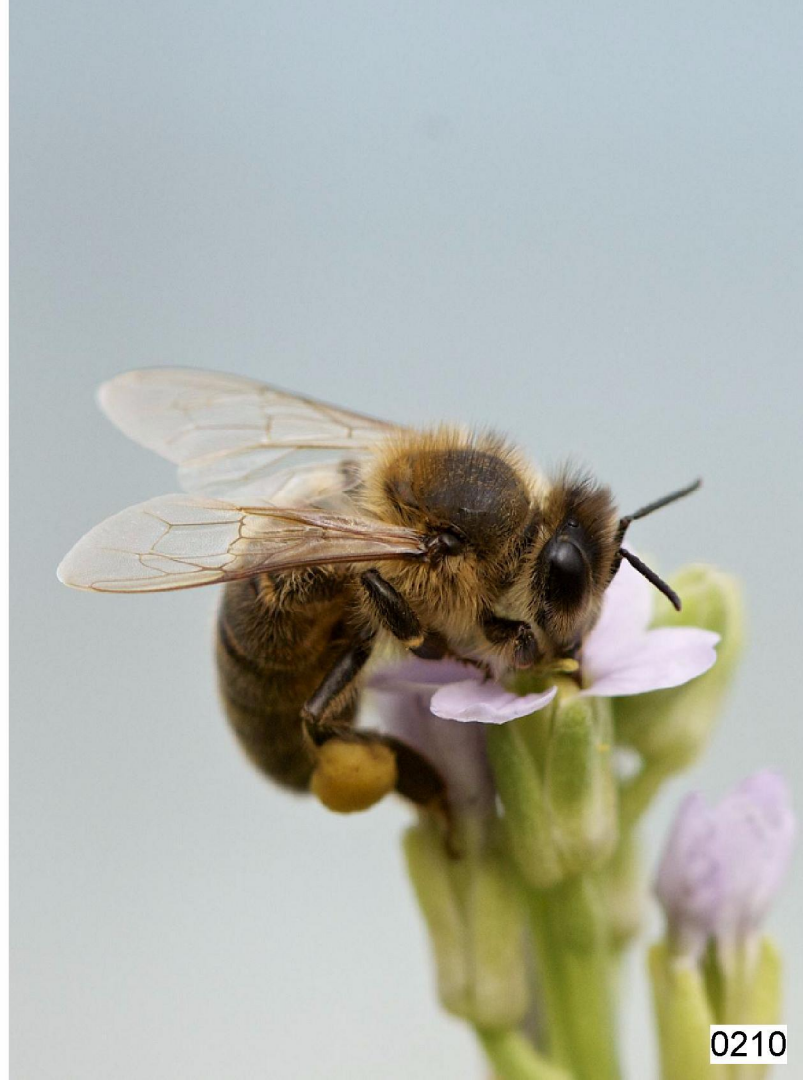
Gebruikte bronnen: NDA's, evaluatiegegevens N2000-beheerplannen, monitoringsrapportages, aangevuld met relevante adviezen EA.

Eerste conclusies

Aanpak drukfactoren buiten N2000 voor het halen van de doelen is voor:

- 15 gebieden noodzakelijk
- 5 gebieden positief effect
- 1 gebied niet nodig

Let op: dit betekent dus niet direct dat er een 'overgangsgebied' komt

Kerngebied: Veenweiden	
N2000-gebied	Drukfactoren
Nieuwkoopse Plassen & De Haeck	• Waterkwaliteit is onvoldoende • Wegzijging/verdroging • Verzuring en vermesting (stikstof)
Boezems Kinderdijk	• Overbegrazing (ganzen)
De Wilck	• Te klein areaal / leefgebied
Broekvelden, Vettenbroek & Polder Stein	• Grondwaterkwaliteit is onvoldoende • Grondwaterkwantiteit is onvoldoende • Te klein areaal / leefgebied • Te weinig connectiviteit (versnippering)
Lingegebied & Diefdijk Zuid	• Waterkwaliteit is onvoldoende (eutrofiering) • Grondwaterkwantiteit is onvoldoende (verdroging) • Onvoldoende dynamiek (rivierdynamiek/overstroming) • Verzuring en vermesting (stikstof)
Donkse Laagten	n.v.t. voor aanpak drukfactoren buiten het gebied

Legenda: aanpak drukfactoren **noodzakelijk**, **positief effect**, niet nodig

2. Integraal koersdocument BIT met aanpak drukfactoren buiten N2000

Oktober 2024

Koersdocument Beleidsintegratieteam (BIT)

Integraal koersdocument van het BIT, waarbinnen collega's uit verschillende beleidsteams hebben nagedacht over de effecten van keuzes op elkaars opdracht. In dit document wordt een integrale koers voorgesteld voor vijf ZH-PLG onderwerpen:

- Verhogen grondwaterstand veenweiden (peil)
- KRW
- Boerenlandvogels
- Aanpak drukfactoren rondom N2000
- Emissieplafond ammoniak verankeren

Deelkoers aanpak drukfactoren N2000

1. **Meeliften** op maatregelen die nodig zijn voor andere (wettelijke) doelen;
2. Maatregelen die benodigd zijn voor verschillende doelen (zoals Klimaat, KRW, Boerenlandvogels) **concentreren rondom N2000-gebieden**, ook als dat voor individuele doelen soms minder effectief is;
3. Ontwikkelen van **aanvullend beleid**, instrumentarium en/of middelen voor resterende drukfactoren (zoals bijvoorbeeld exoten en waterkwaliteit).

Koersdocument in PO ZH-PLG (15 okt 2024) → Oproep GS tot OER

3. Toetsing voor herziening omgevingsbeleid met omgevingseffectrapport (OER)

December 2024

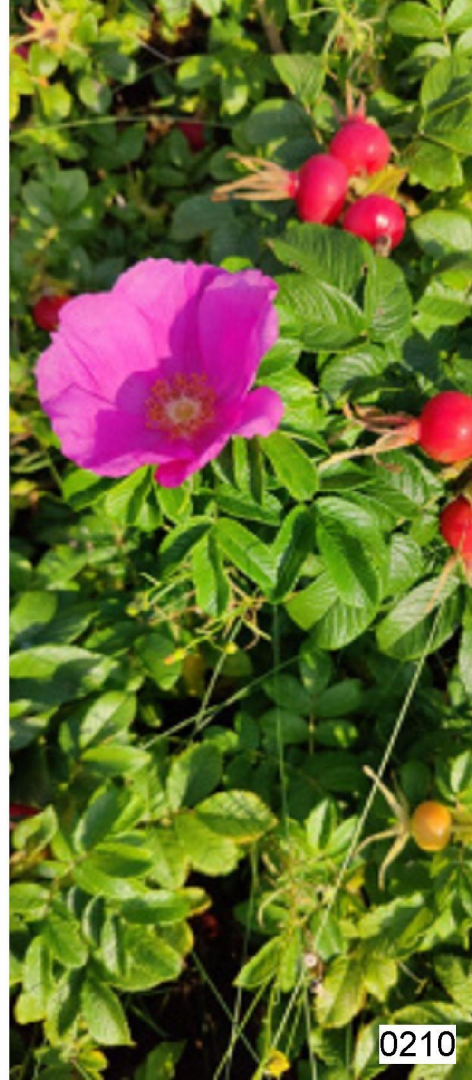
Herziening 2025 Omgevingsbeleid

- Herziening van: omgevingsvisie, omgevingsprogramma en omgevingsverordening
- Belangrijkste onderwerpen: energie, ruimte en ZH-PLG
- Ten behoeve besluitvorming: onderzoek naar leefomgevingseffecten van de mogelijke herzieningen, m.b.v. het opstellen van alternatieven
→ Omgevingseffectrapport (OER)

Deelkoers aanpak drukfactoren N2000

1. Meeliften op maatregelen andere doelen
2. Prioriteitsgebieden maken met doel- en middelstapeling
3. Indien spoor 1 en 2 onvoldoende: ontwikkelen aanvullend beleid, zoals bijv. een zonering voor exotenbestrijding.

Voor het OER richten we ons op **spoor 3**, aangezien dit om een duidelijke beleidswijziging gaat.

Concretisering spoor 3

Ontwikkelen aanvullend beleid, zoals bijv. een zonering voor exotenbestrijding.

Om het toetsbaar te maken hebben we hem nog concreter gemaakt:

- Focus op drie veelvoorkomende drukfactoren:
 - Exoten
 - Hydrologie (waterkwantiteit)
 - Recreatie
- Stikstof bewust niet meegenomen als drukfactor

Alternatieven voor aanpak drukfactoren N2000

Alternatieven die met de OER worden uitgezocht, waarbij de focus ligt op de drie meest voorkomende drukfactoren (1) hydrologische condities, (2) recreatiedruk & (3) exoten:

1. Maatregelen buiten N2000-gebieden opnemen in de **N2000-beheerplannen**.
2. Maatregelen buiten N2000-gebieden borgen in de Omgevingsverordening (?) door het aanstellen van een **zone van 1 kilometer** rondom N2000-gebieden.
3. Maatregelen buiten N2000-gebieden borgen in de Omgevingsverordening (?) door het aanstellen van een **gebiedsspecifieke zone**, waarbij de grootte van de zone afhankelijk is van de relevante drukfactoren.

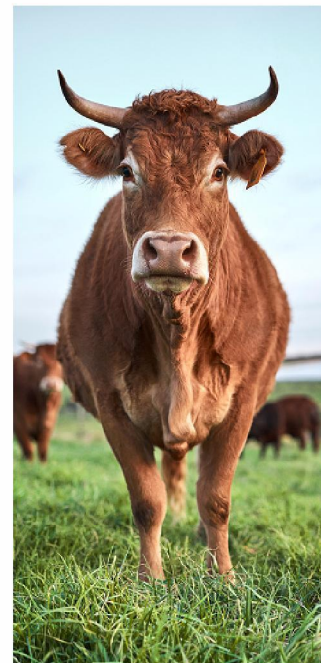
Met bij de laatste twee alternatieven twee varianten:

- Variant A1) – Vrijwilligheid
- Variant A2) – Beperkingen

Planning OER: belangrijke mijlpalen

- 17 december – Vaststelling conceptscope OER Herziening 2025 (alternatieven)
- 6 maart – Open Huis Herziening 2025
- 6 maart tot 24 maart – Internetconsultatie Herziening 2025
- 15 juli 2025 – Ontwerp herziening en OER in GS
- September / oktober 2025 – Ter inzage
- Februari 2026 – Vaststelling in GS
- Mei 2026 – Vaststelling in PS

Een OER is geen besluit! PS stelt de Herziening van het Omgevingsbeleid vast (=besluit) en kan inzichten uit het OER daarbij meewegen.

Hoe nu verder?

- Allereerst, vragen?
- Hoe kan ik jullie goed betrekken bij verdere uitwerking?
- Waar zouden jullie mee geholpen zijn in de gebieden?

To: 5.1.2e [5.1.2e @pzh.nl]
From: 5.1.2e
Sent: Thur 2/6/2025 3:25:53 PM
Subject: RE: omgevingslabsessie krimpenerwaard
Received: Thur 2/6/2025 3:25:00 PM

Ik zou wel willen, maar kan ook niet. Moet namelijk een presentatie van 5.1.2e overnemen (omdat hijzelf met 5.1.2e naar Bij12 gaat).

Wat we bij dat soort sessies kunnen inbrengen is voor mij ook altijd een beetje lastig. Inderdaad is het emissieplafond het meest relevant en concreet. Daarbij zou ik trouwens niet de 2,9 kton noemen (omdat de uitgangssituatie inmiddels hoger ligt, zou daarmee ook de opgave groter worden. Ikzelf noem altijd alleen de 40 kg/ha per bedrijf (alleen melkveehouderij). En dat we in totaal richten op een reductie van 2,5 kton t.o.v. 2018. Ook goed om te noemen dat dit doel niet volledig gehaald kan worden met alleen die 40 kg/ha. Er is dus meer nodig, maar dat is nog niet concreet uitgewerkt. En dit is het doel uit het NPLG, dus ik ben er nog steeds niet helemaal uit wat nou precies de status ervan is. Maar goed, voorlopig kunnen we het ermee doen.

Ik bedenk ineens dat de conclusies die ik heb opgeschreven na ons overleg met de stikstof contactpersonen in de gebieden ook prima bruikbaar zijn als input voor deze sessie:

1. Stikstof als individuele opgave aanvliegen werkt niet of zelfs averechts.
2. Enige doel voor stikstof is niet gebiedsgericht: 35-40 kg/ha (streefwaarde) voor melkveehouderij. We kunnen kijken in hoeverre er in K&D (vraag aan deelgebiedsmanagers) behoefte is aan ondersteuning om dit doel te bereiken.
3. Wél pleiten voor integrale aanpak: dan is een overgangszone/ruimtelijke keuzes wél heel logisch
4. Er zijn géén concrete stikstofdoelen voor andere sectoren (bollenteelt bv.), dus ook geen opdracht
5. NOx valt niet onder ZHPLG, zet ook weinig zoden aan de dijk voor stikstofopgave (máár zie punt 3)

Heb je hier wat aan?

Groeten,
5.1.2e

Van: 5.1.2e < 5.1.2e @pzh.nl>
Verzonden: donderdag 6 februari 2025 10:17
Aan: 5.1.2e < 5.1.2e @pzh.nl>
Onderwerp: FW: omgevingslabsessie krimpenerwaard

Hoi 5.1.2e ,

5.1.2e deed de oproep om aan te sluiten bij een omgevingslabsessie Krimpenerwaard.

Ik heb me maar opgeofferd. Of jij zou willen gaan? *

Punt is dat ik me wel afvraag wat ik daar kan inbrengen. Behalve dan het emissieplafond en dat we streven naar een maximum van 2,9 kiloton NH3 per jaar.

Het lijkt, als je het hieronder zo leest vooral een brainstorm. Nog weinig concreet.

Zou je even mee willen denken?

Groeten,

5.1.2e

Van: 5.1.2e < 5.1.2e @pzh.nl>
Verzonden: woensdag 5 februari 2025 14:54
Aan: 5.1.2e < 5.1.2e @pzh.nl>
Onderwerp: RE: omgevingslabsessie krimpenerwaard

Hoi 5.1.2e ,

Misschien kunnen we later vandaag nog even bellen, ik moet zo een overleg in. Hieronder kort al wat toelichting.

Idee is juist dat we met de verschillende trekkers van sectorale opgaven om de kaart van twee polders gaan zitten. Van elke opgave vragen we duidelijk te maken wat hun opgave is; hoeveel ruimtelijke impact heeft hun opgave, en waar landt die idealiter?

Als we de inventarisatie per opgave gemaakt hebben, zullen we zien dat de diverse opgaven elkaar raken, elkaar versterken, of elkaar in de weg zitten.

Met vriendelijke groet,

5.1.2e

Afdeling Ontwikkeling en Grondzaken
Bureau Ontwikkeling en Grondzaken I

T 5.1.2e
M

E 5.1.2e @pzh.nl
www.zuid-holland.nl/contact

Werkdagen: ma, di, wo, do

Elke dag beter. Zuid-Holland.

Van: 5.1.2e <5.1.2e @pzh.nl>

Verzonden: woensdag 5 februari 2025 11:30

Aan: 5.1.2e <5.1.2e @pzh.nl>

Onderwerp: FW: omgevingslabsessie krimpenerwaard

Dag 5.1.2e,

Volgend op onderstaande uitnodiging voor omgevingslabsessie volgende week dinsdag; zou je me bij kunnen praten over de gronden rondom de Franse Kade?

Is er al een beeld waar deze gronden voor kunnen worden aangewend; of waar de wensen van de gebiedspartners liggen?

Dit even ter voorbereiding voor team stikstof.

Groeten,

5.1.2e

Van: 5.1.2e <5.1.2e @pzh.nl>

Verzonden: dinsdag 4 februari 2025 14:07

Aan: 5.1.2e <5.1.2e @pzh.nl>

CC: 5.1.2e <5.1.2e @pzh.nl>

Onderwerp: omgevingslabsessie krimpenerwaard

Dag 5.1.2e, onderstaande tekst heb ik gemakshalve gekopieerd uit de uitnodiging die we gestuurd hebben voor de omgevingslabsessie van **11 februari, van 9:00u tot 12:00u**

Zou top zijn als je aan kan sluiten, maar anders dus graag een afgevaardigde! Laat je weten aan wie ik de uitnodiging door kan zetten?

Beste collega,

323889dig ik je uit voor een sessie met het omgevingsLAB. In deze sessie gaan we met elkaar verkennen welke ruimtelijke

wensen er vanuit de verschillende beleidsafdelingen zijn ten aanzien van twee polders in de Krimpenerwaard, te weten Bergambacht en Vlist West. Enkele van jullie hebben al eens eerder in 2024 meegedacht. Op basis van dat denkwerk gaan we verder met elkaar.

Waarom deze sessie? De provincie heeft ruim 200 HA grond in bezit rondom de Franse Kade. Deze gronden kunnen een belangrijke driver worden voor een breder gebiedsproces in deze polders. Gedeputeerde Frank Rijkaart heeft aangegeven dat hij op zoek wil gaan naar een toekomstige aanwending van deze gronden waarbij én wensen uit het gebied én wensen vanuit de provincie zelf samen kunnen worden gerealiseerd. In deze sessie maken we de wensen vanuit de provincie scherp met elkaar.

Leuk, maar waarom moet ik hier dan bij zijn? We hebben jouw beleids- en gebiedskennis nodig om het integrale plaatje compleet te maken.

Verder heeft het zogenoemde opgave-domeinberaad waarin zes domeindirecteuren aan deelnemen, deze twee polders als oefencasus te gebruiken hoe we gebiedsgericht werken binnen de provincie verder handen en voeten kunnen geven.

Het nadere programma volgt nog. *Mocht je verhinderd zijn, hoor ik graag welke collega er dan wel aansluiten*

Met vriendelijke groet,

5.1.2e

5.1.2e

T 5.1.2e
M

E 5.1.2e @pzh.nl
www.zuid-holland.nl/contact

Werkdagen: ma, di, wo, do

Elke dag beter. Zuid-Holland.

To: 5.1.2e [5.1.2e @pzh.nl]; 5.1.2e 5.1.2e @pzh.nl; 5.1.2e
5.1.2e @pzh.nl
From: 5.1.2e
Sent: Thur 2/6/2025 3:17:43 PM
Subject: Kennen jullie deze?
Received: Thur 2/6/2025 3:17:00 PM
[pr-voortgangsrapportage maatregelen kaderrichtlijn water krw .pdf](#)

5.1.2e

5.1.2e
5.1.2e @pzh.nl

Provincie Zuid-Holland | Zuid-Hollandplein 1
Postbus 90602 | 2509 LP Den Haag
www.zuid-holland.nl

To: 5.1.2e 5.1.2e @pzh.nl]; 5.1.2e 5.1.2e @pzh.nl]
From: 5.1.2e
Sent: Thur 2/6/2025 11:30:01 AM
Subject: RE: Programma Natuur: onderzoeken en verantwoording
Received: Thur 2/6/2025 11:30:50 AM
[Totaal overzicht onderzoek PN fase 2- samenw2-MvdW.xlsx](#)
[20241205 Onderzoeken Programma Natuur ZH FASE 2.docx](#)

Hallo 5.1.2e,

Is jouw voorstel om met de provincies per landschapstype bijeen te komen? Of bedoel je in de tabel de provincies per landschapstype bij elkaar te zetten? Dat laatste is volgens mij al gedaan. In de bijlage heb ik de kolom van landschapstypen naar voren gehaald zodat dit zichtbaarder is.

Ik denk dat het voor de afstemming van belang is om voor de Zuid-Hollandse onderzoeken te weten, wie het oppakt (provincie/TBO), in welke mate samenwerking of kennisdeling mogelijk is en wanneer de onderzoeken spelen. Is dat iets waar jullie met de inventarisatie van maatregelen zicht op hebben of moet daar iets op worden georganiseerd onder de PL's van Natura 2000? We hebben lijst met enkel de onderzoeken uit de SPUK-2 beschikbaar (zie bijlage).

Met vriendelijke groet,

5.1.2e

5.1.2e

Van: 5.1.2e <5.1.2e @pzh.nl>

Verzonden: woensdag 29 januari 2025 10:45

Aan: 5.1.2e <5.1.2e @pzh.nl>; 5.1.2e <5.1.2e @pzh.nl>

Onderwerp: RE: Programma Natuur: onderzoeken en verantwoording

Hoi 5.1.2e,

Ik heb nog een paar andere links gezien, zie mijn aanvullingen in rood. Ik zie vooral relaties met andere provincies op deze punten:

- Zld/NH: konijnen (duinen), recreatie/overgangsgebieden
- Zld/NH: algemene onderzoeken duinen (die zijn er vaak ook al uitgelicht)
- Meerdere provincies: herstel schrale, vochtige graslandtypen (o.a. blauwgrasland)
- NH (maar ook UT, FR, OV): herstel laagveengebieden, onderzoek aan waterkwaliteit, buffering, peilbeheer etc.
- Mogelijk met Limburg mbt vleermuizen, maar het gaat hier toch grotendeels om soorten die vooral in Limburg voorkomen

Een optie kan zijn om via onze contacten (WG N2000) contact te leggen met in ieder geval Noord-Holland en Zeeland over onderzoek in de duingebieden en met de 'laagveenprovincies'. Maar misschien is het beter om provincies op landschapstypes nog een keer bij elkaar te zetten? Ik zie in de tabel in ieder geval veel raakvlakken voor duingebieden, laagveen en hogere zandgronden. Voor bossen zijn er denk ik aanknopingspunten om nog breder bij elkaar te zitten, omdat duinbossen en bossen op de hogere zandgronden tegen dezelfde knelpunten aanlopen. Voor onze deltagebieden zie ik weinig raakvlakken.

Groeten 5.1.2e

Van: 5.1.2e <5.1.2e @pzh.nl>

Verzonden: dinsdag 28 januari 2025 15:58

Aan: 5.1.2e <5.1.2e @pzh.nl>; 5.1.2e <5.1.2e @pzh.nl>

Onderwerp: Programma Natuur: onderzoeken en verantwoording

Hallo 5.1.2e en 5.1.2e,

Twee punten uit landelijk overleg Programma Natuur:

Vanuit IPO is een analyse uitgevoerd op de door de provincies aangegeven mogelijkheden op samenwerking bij de onderzoeken. Met AI hebben ze dit naar een overzicht gebracht met kansrijke samenwerkingen gebracht. Maar mogelijk zijn we zelf wel meer aanknopingspunten.

Willen jullie bedenken of en hoe we hier iets mee zouden willen. Kan bijvoorbeeld door samen opdracht te verlenen, opdrachten op elkaar af te stemmen of door kennis te delen. Dit kan door op onderzoeken 1-op-1 contact te zoeken of om landelijk voor te stellen. De samenstellers hadden nog géén beeld van op welke wijze hier een vervolg aan te geven. In ons volgende landelijke overleg (18 februari) komt het onderwerp nog terug.

Zoals verwacht zijn er voor ons wel een aantal mogelijkheden met oa Noord-Holland en Zeeland. Ik heb ze ook gemarkeerd in het excell (Nb Utrecht en Noord-Brabant zijn onbekend omdat zij géén input hebben geleverd door capaciteitsgebrek.)

Verantwoording maatregelen SPUK-2

LVVN is niet akkoord gegaan met een wijze van verantwoording voor de SPUK-2 die vergelijkbaar is met die van SPUK-1 (Die was op basis van hectaren onderhanden en gerealiseerd naar thema's (hydrologie, verwerving, exotenbestrijding etc) naar gebieden.) LVVN wil strikter de regeling interpreteren met onder andere duiding stikstofreductie en effect op drukfactoren. LVVN komt nu zelf met een voorstel van verantwoording.

Met vriendelijke groet,

5.1.2e

5.1.2e

M 5.1.2e

E 5.1.2e [@pzh.nl](mailto:5.1.2e@pzh.nl)

www.zuid-holland.nl

www.zuid-holland.nl/natuurrijk-Zuid-Holland

www.zuid-holland.nl/ZH-PLG-Zuid-Hollandse-Delta

Krachtig Zuid-Holland

To: 5.1.2e [redacted] 5.1.2e [redacted]@pzh.nl]
From: 5.1.2e [redacted]
Sent: Thur 2/6/2025 9:23:26 AM
Subject: FW: Impact analyse en handelingsperspectief n.a.v. stikstof uitspraken
Received: Thur 2/6/2025 9:23:00 AM
[GS brief aan PS - Juridische uitspraken Rendac, Amercentrale en Greenpeace - DOS-2019-0005750.docx](#)
[D-memo - analyse gevolgen juridische uitspraken Rendac en Greenpeace voor Zuid-Holland GS.docx](#)

Hi 5.1.2e [redacted],
Deze stukken geven nog wat achtergrondinfo.
Groetjes,

5.1.2e [redacted]
Beleidsmedewerker Waterveiligheid
Domein Water, Klimaat & Natuur

M 5.1.2e [redacted]
E 5.1.2e [redacted]@pzh.nl
www.zuid-holland.nl/contact
Werkdagen: ma, di, do, vr
Krachtig Zuid-Holland

Van: 5.1.2e [redacted]
Verzonden: donderdag 6 februari 2025 07:18
Aan: 5.1.2e [redacted];
5.1.2e [redacted]
CC: 5.1.2e [redacted]

Onderwerp: RE: Impact analyse en handelingsperspectief n.a.v. stikstof uitspraken
Beste allen,
Ik bedacht net dat misschien niet iedereen de GS-brief naar PS en de D-memo behandeld in GS heeft gehad. Bij deze alsnog.
PS 5.1.2e [redacted] probeert voor ons nog een lunch op het C-plein te organiseren aansluitend op ons overleg om 12.30 uur. Geef svp even aan 5.1.2e [redacted] door of je daar wel of niet bij kan zijn.
De agenda voor het overleg wordt nog door 5.1.2e [redacted] gemaild.
5.1.2e [redacted]
5.1.2e [redacted]

M 5.1.2e [redacted]
E 5.1.2e [redacted]@pzh.nl
www.zuid-holland.nl/contact

Van: 5.1.2e [redacted]
Verzonden: woensdag 5 februari 2025 16:11
Aan: 5.1.2e [redacted] <5.1.2e [redacted]@pzh.nl>; 5.1.2e [redacted] <5.1.2e [redacted]@pzh.nl>; 5.1.2e [redacted] <5.1.2e [redacted]@pzh.nl>; 5.1.2e [redacted] <5.1.2e [redacted]@pzh.nl>;
<5.1.2e [redacted]@pzh.nl>; 5.1.2e [redacted] <5.1.2e [redacted]@pzh.nl>; 5.1.2e [redacted] <5.1.2e [redacted]@pzh.nl>; 5.1.2e [redacted] <5.1.2e [redacted]@pzh.nl>;
<5.1.2e [redacted]@pzh.nl>; 5.1.2e [redacted] <5.1.2e [redacted]@pzh.nl>; 5.1.2e [redacted] <5.1.2e [redacted]@pzh.nl>;
CC: 5.1.2e [redacted] <5.1.2e [redacted]@pzh.nl>; 5.1.2e [redacted] <5.1.2e [redacted]@pzh.nl>

Onderwerp: Impact analyse en handelingsperspectief n.a.v. stikstof uitspraken
Urgentie: Hoog
Beste collega's,
Met ieder van jullie heb ik al apart even contact gehad over de benodigde impact analyse naar aanleiding van de recente gerechtelijke stikstof uitspraken. Komende vrijdag 11 uur hebben we hierover een overleg met elkaar. Graag zou ik dit overleg willen benutten om:
a) de oogst op te halen van wat we nu al weten
b) afspraken te maken over benodigde vervolgacties inclusief tijdsplan
323864 op te halen voor een stakeholderanalyse.

Voor wat betreft agendapunt a) wil ik graag per werkveld kort de oogst van dit moment met elkaar delen. Om dit efficiënt te kunnen doen wil ik jullie verzoeken om op een powerpoint (format zie bijlage) voor het betreffende werkveld met de nu beschikbare informatie een antwoord te geven op de volgende vier vragen:

1. Op welke projecten hebben de juridische uitspraken welke impact?
2. Welke oplossingsrichtingen (handelingsperspectief) zijn denkbaar voor de ontstane knelpunten?
3. Met welke stakeholders moeten we in gesprek over impact en handelingsperspectief?
4. Welke vervolgacties zijn nodig en welk tijdspad hoort hierbij?

Ik weet dat het heel kort dag is maar het zou fijn zijn als de input morgenavond al gedeeld kan worden met elkaar. De verdeling van de werkvelden is als volgt:

ZH-PLG: 5.1.2e
Natuur: 5.1.2e
Landbouw: 5.1.2e
Wonen: 5.1.2e
Mobiliteit: 5.1.2e
Ruimte: 5.1.2e
Economie/industrie (incl. HIC): 5.1.2e
Energie(transitie): 5.1.2e
PAS-melders: 5.1.2e
Water: NTB
Grondzaken: NTB
Alvast dank voor jullie medewerking!
5.1.2e
5.1.2e

M 5.1.2e
E 5.1.2e @pzh.nl
www.zuid-holland.nl/contact

To: [redacted] 5.1.2e [redacted]@pzh.nl; [redacted] 5.1.2e [redacted]@pzh.nl; Water Klimaat
Natuur [redacted] 5.1.2e [redacted]@pzh.nl; [redacted] 5.1.2e [redacted]@pzh.nl
Cc: [redacted] 5.1.2e [redacted]@pzh.nl; [redacted] 5.1.2e [redacted]@pzh.nl
From: [redacted] 5.1.2e
Sent: Thur 2/6/2025 8:58:39 AM
Subject: Kernteam Stikstof (SANE)
Received: Thur 2/6/2025 8:58:42 AM

Dag [redacted] 5.1.2e

Dit ter info om te laten weten wat ik nog meer doe.

Ik ben gevraagd voor het ondersteunen van het Kernteam Stikstof (SANE), met name om [redacted] 5.1.2e van Stikstof te ontlasten.

Dit heeft op dit moment en wie weet hoelang, super prioriteit bij de provincie/Rijk en raakt iig enorm mijn beide teams.

Ik denk dat het mijn werk verder niet beïnvloedt qua taken overnemen. Mocht er iets overgenomen moeten worden dan horen jullie dat tevoren uiteraard.

[redacted] buiten verzoek

Uiteraard voor toelichting bereikbaar,

Groet [redacted] 5.1.2e

From: 5.1.2e
Required Attendees: 5.1.2e 5.1.2e 5.1.2e 5.1.2e 5.1.2e 5.1.2e
Optional Attendees: 5.1.2e 5.1.2e
Location: 5.1.2e
Importance: Normal
Subject: Kernteam SANE incl. lunch (RES25 02 0152)
Start Date/Time: Wed 2/12/2025 11:00:00 AM
End Date/Time: Wed 2/12/2025 11:30:00 AM
[Reservering 'Kernteam SANE' is geregistreerd \(RES25 02 0152\)](#)

Excuus, het gaat om woensdag 12 februari.

Beste Allen,

Graag nodig ik jullie als Kernteam SANE uit voor een lunch met Mariette van Leeuwen aanstaande dinsdag.

Met vriendelijke groet,

5.1.2e
5.1.2e

Financiën, Coördinatie ZH-PLG, EU-Internationaal, Gezond & Welzijn, Communicatie en Participatie & Public Affairs

M 5.1.2e
E 5.1.2e @pzh.nl
www.zuid-holland.nl/contact

Bezoekadres: Zuid-Hollandplein 1 | 2596AW Den Haag
Postadres: Postbus 90602 | 2509 LP Den Haag

Werkdagen: 5.1.2e

Krachtig Zuid-Holland

From: 5.1.2e
Location: 5.1.2e
Importance: Normal
Subject: Kernteam SANE incl. lunch (RES25 02 0152)
Start Date/Time: Tue 2/11/2025 11:00:00 AM
End Date/Time: Tue 2/11/2025 11:30:00 AM
[Reservering 'Kernteam SANE' is geregistreerd \(RES25 02 0152\)](#)

-----Oorspronkelijke afspraak-----
Van: Mariëtte van Leeuwen <me.van.leeuwen@pzh.nl>
Verzonden: woensdag 5 februari 2025 15:38
Aan: Mariëtte van Leeuwen; 5.1.2e 5.1.2e 5.1.2e 5.1.2e 5.1.2e 5.1.2e
5.1.2e 5.1.2e 5.1.2e
Onderwerp: Kernteam SANE incl. lunch (RES25 02 0152)
Tijd: dinsdag 11 februari 2025 12:00-12:30 (UTC+01:00) Amsterdam, Berlijn, Bern, Rome, Stockholm, Wenen.
Locatie: 5.1.2e

Beste Allen,

Graag nodig ik jullie als Kernteam SANE uit voor een lunch met Mariette van Leeuwen aanstaande dinsdag.

Met vriendelijke groet,

5.1.2e

5.1.2e

Financiën, Coördinatie ZH-PLG, EU-Internationaal, Gezond & Welzijn, Communicatie en Participatie & Public Affairs

 provincie
Zuid-Holland

M 5.1.2e
E 5.1.2e @pzh.nl
www.zuid-holland.nl/contact

Bezoekadres: Zuid-Hollandplein 1 | 2596AW Den Haag
Postadres: Postbus 90602 | 2509 LP Den Haag

Werkdagen: 5.1.2e

Krachtig Zuid-Holland

To: 5.1.2e 5.1.2e @pzh.nl; 5.1.2e 5.1.2e @pzh.nl; 5.1.2e 5.1.2e @pzh.nl;
From: 5.1.2e
Sent: Wed 2/5/2025 2:06:45 PM
Subject: RE: Powerpoint Mariette
Received: Wed 2/5/2025 2:06:00 PM

Ik heb een paar dingen toegevoegd. Moet wel nog even gekeken worden wat we van de oorspronkelijke presentatie erin willen laten staan. Ik heb nu nog niets verwijderd. Zie in groen in onderstaande mail wat ik heb aangepast in de powerpoint.

Mocht er nog iets bij moeten (of aangescherpt) van mijn kant, laat maar weten!

Groeten,
5.1.2e

Van: 5.1.2e <5.1.2e@pzh.nl>
Verzonden: dinsdag 4 februari 2025 14:27
Aan: 5.1.2e <5.1.2e@pzh.nl>; 5.1.2e <5.1.2e@pzh.nl>; 5.1.2e <5.1.2e@pzh.nl>; 5.1.2e <5.1.2e@pzh.nl>; 5.1.2e <5.1.2e@pzh.nl>; 5.1.2e <5.1.2e@pzh.nl>; 5.1.2e <5.1.2e@pzh.nl>
Onderwerp: RE: Powerpoint Mariette

Nu met bijlage [Presentatie ochtendmoment Van Leeuwen.pptx](#)

Van: 5.1.2e
Verzonden: dinsdag 4 februari 2025 14:26
Aan: 5.1.2e <5.1.2e@pzh.nl>; 5.1.2e <5.1.2e@pzh.nl>; 5.1.2e <5.1.2e@pzh.nl>; 5.1.2e <5.1.2e@pzh.nl>; 5.1.2e <5.1.2e@pzh.nl>; 5.1.2e <5.1.2e@pzh.nl>
Onderwerp: Powerpoint Mariette

Ha allen,

Zoals zojuist besproken, zie PPP bijgevoegd. Het is een kopie van de inwerkochtend, het is nu een rommeltje maar als we er in gaan werken wordt dat vast snel beter. Hieronder mijn aantekeningen. Ik neem aan dat iedereen weet wat voor slides hij of zij moet maken.

Aantekening

Basics

- Cijfers en achtergrond
 - Er is al veel bekend, dat benoemen -> ik heb een sheet kennisontwikkeling toegevoegd, is dat voldoende?
 - Verschil Nox en NH3
 - AERIUS -> staat al in de originele presentatie
 - Beëindigingsregelingen
- Doelen ZH
 - Stikstof, natuurherstel en de rest -> vwb natuur, lijken de sheet van de originele presentatie me nog steeds relevant. Alleen even kijken of er een paar uit kunnen/moeten?
- PAS-melders
- Innovatie moeilijk
- KDW's uit de wet; waarom is het niet nuttig -> ik heb een bulletpoint toegevoegd op de sheet KDW's (is dat voldoende?)

Impact

- Hebben we nog niet volledig, ODH mee bezig
- Uitleg impact
- Stikstofbanken

- Emissieplafond
 - Wanneer wij dit invoeren wat zijn dan de negatieve neveneffecten
 - Hoe handhaven we dit?
- Ringenbenadering
- Handeling perspectief akkerbouw: 5.1.2e bellen
- GVE per hectare?
- Nox
 - Rijksverantwoordelijkheden
- NOX en NH3 beleid scheiden.

Met vriendelijke groet,

5.1.2e

5.1.2e

Domein Water, Klimaat & Natuur

M: 5.1.2e

E: 5.1.2e @pzh.nl

www.zuid-holland.nl/contact

Werkdagen: ma, di, wo, do, vr

Krachtig Zuid-Holland.

6 februari 2025

Agenda

Betreft	Regulier overleg
Vergaderdatum en -tijd	6 februari 2025, 13.00-15.00 uur
Locatie	Provinciehuis Utrecht
Deelnemers	<u>Leden BAC Landelijk Gebied</u> J. Beemsterboer (NH; voorzitter), B. Potjer (ZH; vicevoorzitter) H. Emmens (Gr), A. Kooistra (Fr), M. de Vries (Fr), E. van Dijk (Dr), J. Otter (Dr), G.H. ten Bolscher (Ov), M. von Martels (Ov), H. Zoet (Gld), H. Hofstra (Fl), J. Klopman (Fl), H. Bakker (Ut), M. Sterk (Ut), R. Kocken (NH), M. van Leeuwen (ZH), F. Rijkaart (ZH), W. Nielen (Ze), A. Vael (Ze), W. Dirken (NB), M. Oudenhoven (NB), H. Roijackers (NB), L. Faassen (Li), J. Kuntzelaers (Li) <u>Ambtelijke vertegenwoordiging</u> [redacted] 5.1.2e [redacted] 5.1.2e [redacted] 5.1.2e [redacted] 5.1.2e [redacted] 5.1.2e (BIJ12), [redacted] 5.1.2e [redacted] 5.1.2e [redacted] 5.1.2e [redacted] 5.1.2e [redacted] 5.1.2e [redacted] 5.1.2e (IPO)
Verhinderd	PM

1. Opening en vaststelling agenda

a. Opening

b. Vaststelling agenda

U wordt verzocht de agenda voor het overleg van de BAC Landelijk Gebied van 6 februari vast te stellen.

2. Bespreekpunten

VTH

a. Plan van aanpak organisatie en vervolgproces rechterlijke uitspraken Rendac en Greenpeace

U wordt verzocht in te stemmen met de in de IPO-notitie opgenomen beslispunten ter zake van de uitspraken van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State van 18 december 2024 met betrekking tot intern salderen met ongebruikte stikstofruimte (Rendac; Amercentrale) en de uitspraken van de meervoudige rechtbank Den Haag van 22 januari 2025 over stikstofdepositie in de civiele bodemprocedure tussen Greenpeace en de Nederlandse Staat.

De in overleg met de portefeuillehouders op te stellen beslisnotitie en het u in overleg met het ministerie van LNVN voor te leggen plan van aanpak ontvangt u als nazending na de op 23 januari belegde BAC-verdiepingssessie 'Strategie VTH'.

Gevraagde besluiten	Bestuurlijk woordvoerder:
---------------------	---------------------------

De BAC Landelijk Gebied wordt verzocht: 1. Het document Hoofdpijnen Plan van Aanpak rechterlijke uitspraken 'vergunningplicht intern salderen' en 'Greenpeace'; duiding-impact-handelingsperspectieven vast te stellen en voor finale vaststelling door te geleiden naar het IPO-bestuur (bijlage 1) 2. In te stemmen met het instellen van een breed portefeuillehoudersoverleg uit de BAC Landelijk Gebied, bestaande uit een portefeuillehouder VTH, een portefeuillehouder Natuur, een portefeuillehouder Strategie en een portefeuillehouder Landbouw en de samenstelling zoals voorgesteld in het Plan van Aanpak vast te stellen.	Annotatie door 5.1.2e 1. Niet akkoord: Dit plan van aanpak komt uit de lucht vallen en is niet via de gebruikelijke kanalen voorbesproken. Het is een berg werk; niet allemaal even opportuun. ODH geeft aan dat voordat we überhaupt een impactanalyse (kwalitatief/kwantitatief) kunnen doen er duidelijkheid moet komen over een aantal juridische en technische punten. Lijkt me goed dat we dat gezamenlijk eerst helder krijgen voordat we goede input kunnen leveren voor de impact. Volgordelijkheid is hierin belangrijk. Op het moment dat we akkoord geven op het plan van aanpak dendert de voorgestelde trein door, terwijl het gesprek over wát we wánnéer nodig hebben niet is gevoerd. Lijkt me dat bestuurlijk juist ook dit voorgesprek gevoerd moet worden in de bestuurlijke commissie: wat is ons doel en hoe komen we daar. Voorstel: PvA eerst bespreken met VTH-portefeuillehouders en IPO; even de tijd nemen om in goed overleg te bedenken wat er nodig is. De uitwerking kan dan in het juristenoverleg en het VTH&Aerius beleidsmedewerksoverleg verder besproken worden. Daarna AAC en dan de BAC. 2. Akkoord.
--	--

b. Voorbereiding BO vervolgaanpak PAS-melders 19 februari

U wordt verzocht in te stemmen met de in de IPO-notitie opgenomen beslispunten ter zake van de voorbereiding van het op 19 februari met de minister van LNV te voeren bestuurlijke overleg over de vervolgaanpak PAS-melders.

Omdat de voor het bestuurlijke overleg beoogde documenten nadere interne en

interbestuurlijke afstemming vergen ontvangt u de beslisnotitie en de bijbehorende bijlage(n) als nazending.

Gevraagde besluiten	Bestuurlijk woordvoerder: Frank Rijkaart
De BAC Landelijk Gebied wordt verzocht: 1. Te besluiten, daar waar mogelijk, in te blijven zetten op de maatwerkaanpak, zoals aangekondigd in de Kamerbrief van 28 november 2024 waarmee PAS-melders een oplossing wordt geboden. 2. Te besluiten tot het treffen van een geborgd maatregelenpakket gericht op natuurherstel- en verbetering en dit met prioriteit gezamenlijk te laten uitwerken. 3. Uit te spreken om de inzet gezamenlijk uit te dragen richting de Tweede Kamer, Provinciale Staten en PAS-melders. 4. Dat zowel de minister als de provincies in het kabinet en in de Gedeputeerde Staten voorleggen te besluiten om de al gerealiseerde stikstofreducties, zoveel als mogelijk is met prioriteit in te zetten voor (het afzien van handhaving bij) PAS-melders.	Annotatie door @ 5.1.2e / @ 5.1.2e 5.1.2e 1. Niet akkoord. Als gevolg van de Rendac uitspraak kunnen de meeste oplossingsrichtingen (reductie, omschakeling, verplaatsing, aankoop stikstofrechten) in de maatwerkaanpak naar alle waarschijnlijkheid niet worden vergund totdat er een geborgd maatregelenpakket van het Rijk is vastgesteld. Ook over andere oplossingsrichtingen is onduidelijkheid over wat dit voor PAS-melders kan betekenen (schadevergoeding, beëindiging via MGB). Binnen deze context is het zeer de vraag of de inzet van zaakbegeleiders niet meer weerstand oplevert in plaats van duidelijkheid biedt voor PAS-melders. Daar waar mogelijk moet natuurlijk altijd aan maatwerkoplossingen worden blijven gewerkt, maar deze situatie vraagt niet om continueren van de huidige aanpak maar om een gedegen analyse van de precieze consequenties van de rechterlijke uitspraken voor de maatwerkaanpak en om een nieuw plan en boodschap vanuit het Rijk. 2. Akkoord. 3. Niet akkoord. PAS-melders, moeten snel duidelijkheid krijgen over het perspectief en de voorkeur heeft het als Rijk en provincies daarin dezelfde lijn hanteren, maar eerst moet duidelijk zijn wat de inzet is en welke inspanningen het Rijk, als verantwoordelijke voor het bieden van oplossingen voor PAS-melders, daarvoor

	levert. 4. Niet akkoord. Dit is op dit moment een theoretische discussie: er geen stikstofdepositieruimte beschikbaar in Zuid-Holland in het SSRS of de Depositiebank Algemeen Zuid-Holland. En als er b.v. in het SSRS ruimte beschikbaar zou komen is afhankelijk van de locatie van de betreffende stikstofdepositieruimte voor welke activiteiten het mogelijk bij afzien van handhaving kan worden ingezet. Als stikstofruimte uberhaupt beschikbaar is, kan het voor de voorziene toekomst niet worden ingezet vanwege het additionaliteitsvereiste. Voor afzien van handhaving is allereerst een geborgd maatregelenpakket nodig, zoals onder punt 2 voorgesteld. Daarnaast moet ook het legalisatieprogramma op korte termijn middels een wetswijziging worden verlengd. Die wetswijziging laat te lang op zich wachten.
--	---

c. Contourennotitie gezamenlijk handhavingsbeleid

De BAC Landelijk Gebied heeft de IPLG op 5 december 2024 de opdracht gegeven voor het opstellen van gezamenlijk een handhavings- en intrektingsbeleid. Als eerste stap is een contourennotitie handhavingsbeleid opgesteld waarin overwegingen en richtingen worden voorgelegd. In deze contourennotitie is gezocht naar samenhang met de eerder vastgestelde toezichtstrategie en wordt onderscheid gemaakt naar reguliere ambtelijk inzet op toezicht en handhaving en handhavingsverzoeken.

Deze notitie is ten behoeve van de voorbereiding van de BAC-verdiepingssessie van 23 januari meegezonden. Op basis van de bestuurlijke richting die in de BAC d.d. 6 februari wordt gegeven, zal verdere uitwerking in het handhavingsbeleid plaatsvinden. Bij de verdere uitwerking van het beleid zal rekening worden gehouden met de recente uitspraken (Rendac/Amercentrale) van de Afdeling én het aflopen van het legalisatieprogramma voor de PAS-melders (zie ook agendapunt 2a en 2b bij deze agenda).

Gevraagde besluiten	Bestuurlijk woordvoerder: Frank Rijkaart
----------------------------	---

De BAC Landelijk Gebied wordt verzocht: 1. In te stemmen met de contourennotitie handhavingsbeleid gebiedsbescherming stikstof. 2. In te stemmen met de genoemde overwegingen en richtingen ten behoeve van het opstellen van een gezamenlijk handhavingsbeleid (zie bij 'overwegingen' en 'voorstel voor den gezamenlijke richting' in deze oplegnotitie) 3. Kennis te nemen van de Powerpointpresentatie met technische informatie	Annotatie door @ 5.1.2e / @ 5.1.2e 1. Akkoord. Inhoud notitie klopt op zich. 2. Niet akkoord. Er is een beginselplicht tot handhaving voor bevoegd gezag. Op dit moment is er echter al een nationale handreiking handhaving. Waar we nu behoefte aan hebben is <u>prioriteringsbeleid</u>. Daar gaat dit stuk echter niet over. Het stuk gaat echt om <u>gezamenlijk handhavingsbeleid</u>. Dat gaat veel verder dan uitwisseling (= op zich prima). <u>Afgestemd handhavingsbeleid</u> is beter. Daarnaast nog een meer politiek punt: is dit nu het moment om met alle provincies te praten over het opstellen van gezamenlijk handhavingsbeleid? Uitwisseling is prima, opstellen gezamenlijk beleid niet. Ook hierbij het punt: als we nu niet enigszins bijsturen dan dendert deze trein hard door. 3. Tkn.
---	---

Landelijk Gebied/Natuur

d. Voorbereiding BO Landelijk Gebied en BO Natuur 27 maart

U wordt verzocht in te stemmen met de in de IPO-notitie opgenomen beslispunten ter zake van de voorbereiding van het op 27 maart met de minister van LNVN te voeren bestuurlijke overleg Landelijk Gebied resp. het op 27 maart met de staatssecretaris van LNVN te voeren bestuurlijke overleg Natuur.

Gevraagde besluiten	Bestuurlijk woordvoerder: Berend Potjer
De BAC Landelijk Gebied wordt verzocht: 1. Kennis te nemen van de conceptagenda's en voorbereidingsprocessen voor de BO's	1. Kennis van genomen 2. Besluitvorming door de BAC-leden zelf.

Landelijk Gebied resp. Natuur. 2. De naar de BO's af te vaardigen BAC-delegaties vast te stellen.	@ 5.1.2e coördinatie voor BO Landelijk Gebied - Samen met @ 5.1.2e / @ 5.1.2e voor RLenN - Samen met @ 5.1.2e voor ANB Voor BO Natuur: - @ 5.1.2e voor Natuurherstelverordening : akkoord. Dit onderdeel wordt nu door IPO en rijk voorbereid. - @ 5.1.2e voor landelijke doelen - @ 5.1.2e voor exoten, rivierkreeften, wolf en tkn jacht en faunabeheer - @ 5.1.2e zie tkn infractieprocedure weidevogels
--	---

e. Verdeling portefeuillehouderschappen BAC Landelijk Gebied

U wordt verzocht in te stemmen met de in de IPO-notitie opgenomen beslispunten ter zake van de verdeling van portefeuillehouderschappen in de BAC Landelijk Gebied.

Gevraagde besluiten	Bestuurlijk woordvoerder: Berend Potjer
De BAC Landelijk Gebied wordt verzocht: 1. Kennis te nemen van de huidige verdeling vacatures van de portefeuillehouderschappen van BAC LG. 2. Op voorstel van de BAC-voorzitter met de volledige verdeling van de portefeuillehouderschappen in te stemmen.	Geen ambtelijke annotatie nodig

f. Optioneel: terug- en vooruitblik BAC-verdiepingssessie Waarden 4 februari

U wordt verzocht op de op 4 februari belegde BAC-verdiepingssessie 'Waarden' terug te blikken alsook, onder meer in opmaat naar de BAC-tweedaagse van 26 en 27 maart, vooruit te blikken.

Gevraagde besluiten	Bestuurlijk woordvoerder: ?
<i>nazending</i>	

Natuur**a. Vervolgproces agrarisch natuurbeheer**

U wordt verzocht in te stemmen met de in de IPO-notitie opgenomen beslispunten ter zake van het vervolgproces van het agrarisch natuurbeheer.

Gevraagde besluiten	Bestuurlijk woordvoerder: Berend Potjer
De BAC Landelijk Gebied wordt verzocht om in te stemmen met: 1. De opdracht voor het vervolgproces; en 2. Indien provincies zelf geen capaciteit beschikbaar hebben, in het bestuurlijk overleg Landelijk Gebied van 27 maart erop in te zetten dat provincies een deel van de middelen van het amendement-Grinwis daartoe in kunnen zetten.	Annotatie door: @ 5.1.2e 1. Akkoord 2. Akkoord. PZH heeft waarschijnlijk geen capaciteit beschikbaar. Sterker nog, er is bij PZH ook extra capaciteit nodig voor opschaling ANB.

b. Manifest Nationale Parken

U wordt verzocht in te stemmen met de in de IPO-notitie opgenomen beslispunten ter zake van het Manifest Samenwerking Nationale Parken.

Gevraagde besluiten	Bestuurlijk woordvoerder: Berend Potjer
De BAC Landelijk Gebied wordt verzocht: 1. Kennis te nemen van het Manifest Samenwerking Nationale Parken en de inhoud te ondersteunen; en 2. Te besluiten gedeputeerde Hofstra te mandateren om namens de 12 provincies het manifest te ondertekenen.	Annotatie door: @ 5.1.2e 1. kennis genomen Het Manifest Nationale Parken is ondersteunend aan de doelstellingen van de Nationale Parken, maar bevat geen nadere verplichtingen. Het sluit aan bij het beleid van Zuid-Holland t.a.v. de nationale parken 2. akkoord

c. Businesscase Meldingsapplicatie Natuurvriendelijk Isoleren

U wordt verzocht in te stemmen met de in de IPO-notitie opgenomen beslispunten ter zake van de businesscase Meldingsapplicatie Natuurvriendelijk Isoleren.

Gevraagde besluiten	Bestuurlijk woordvoerder: Berend Potjer
De BAC Landelijk Gebied wordt verzocht: 1. In te stemmen met bijgevoegde businesscase; en 2. Het in de businesscase opgenomen scenario 2 aan het IPO-bestuur voor te leggen.	Annotatie door: @ 5.1.2e 5.1.2e 1. akkoord Met de kanttekening dat de landelijke Wijziging Omgevingsregeling eDNA als erkende maatregel, waarop op 17

- Het eigenaarschap en functioneel beheer van de app wordt belegd bij BIJ12 (IPO); - Het applicatiebeheer, technisch beheer, de hosting en de doorontwikkeling van de app worden gecontinueerd bij de huidige leverancier. - Vanaf 2026 jaarlijks € 190.800 structureel op te nemen in de begroting van het IPO. Voor 2025 zal dit gebeuren via de tussenrapportage; - Eenmalig maximaal € 80.000 voor de inbeheername, op te nemen in de tussenrapportage BIJ12 voor 2025.	januari een (provinciale en IPO) consultatie is ingediend, in de huidige gepubliceerde vorm negatief interfereert met NVI. De toekomst van NVI is hierdoor afhankelijk van de definitieve regeling voor eDNA. 2. akkoord
--	---

Fauna

d. Landelijk Informatiepunt Wolf

U wordt verzocht in te stemmen met de in de IPO-notitie opgenomen beslispunten ter zake van het Landelijk Informatiepunt Wolf.

Gevraagde besluiten	Bestuurlijk woordvoerder: Berend Potjer
De BAC Landelijk Gebied wordt verzocht: 1. Kennis te nemen van het bijgesloten plan van aanpak. 2. Voor de financiering van het LIW afspraken te maken bij het gesprek over de LAW (Landelijke Aanpak Wolven), en een goede financiële afspraak als randvoorwaarde te hanteren bij het besluit over het scenario. 3. Te kiezen voor het scenario compleet en daarmee een informatiepunt te ontwikkelen wat voldoet aan de verwachtingen. 4. Bevorderen dat een uitvoeringsopdracht wordt gegeven in lijn met de afspraken uit besluitpunt 2.	Annotatie door: @ 5.1.2e Akkoord

e. Capaciteit faunazaken

U wordt verzocht in te stemmen met de in de IPO-notitie opgenomen beslispunten ter zake van de capaciteit faunazaken.

Gevraagde besluiten	Bestuurlijk woordvoerder: Berend Potjer
De BAC Landelijk Gebied wordt verzocht: 1. De noodzakelijke capaciteit voor het	Annotatie door: @ 5.1.2e

verlenen van tegemoetkomingen fauna-schade uit te breiden en hiervoor €120.000 beschikbaar te stellen. 2. De tijdelijke inhuur voor bezwaar om te zetten naar vaste formatie (€225.000 inhuur omzetten naar €120.000 structureel). 3. De toetsing op adequaat gebruik (controle op juist gebruik vergunning of ontheffing op afschot) door BIJ12 Faunazaken niet landelijk uit te breiden en hier geen extra capaciteit (1 fte) voor beschikbaar te stellen.	Akkoord
---	----------------

Landbouw**f. Proces 8^e Actieprogramma Nitraatrichtlijn**

U wordt verzocht in te stemmen met de in de IPO-notitie opgenomen beslispunten ter zake van de het proces van het 8e Actieprogramma Nitraatrichtlijn.

Gevraagde besluiten	Bestuurlijk woordvoerder: Frank Rijkaart
De BAC Landelijk Gebied en de BAC Ruimte & Leefomgeving wordt verzocht: 1. De provinciale inbreng bij de totstandkoming van het 8ste NAP integraal voor te bereiden vanuit zowel de BAC Ruimte en Leefomgeving als de BAC Landelijk Gebied, en de organisatie daarvoor als volgt vorm te geven: a.) De AAC's en BAC's vanuit Ruimte en Leefomgeving (water) én Landelijk Gebied (landbouw) besluiten gezamenlijk over de inhoudelijke inbreng, waarbij de definitieve verzending geschiedt door Ruimte en Leefomgeving. b.) Beide AAC's en BAC's leveren elk één ambtelijke en één bestuurlijke portefeuillehouder om gezamenlijk de bestuurlijke besluitvorming voor te bereiden. Voor de AAC Landelijk Gebied en de AAC Ruimte en Leefomgeving is dit respectievelijk 5.1.2e (Drenthe) en 5.1.2e (Overijssel). Voor de BAC Landelijk Gebied en de BAC Ruimte en Leefomgeving is dat respectievelijk	Annotatie door: @ 5.1.2e / @ 5.1.2e (in afstemming met 5.1.2e) / @ 5.1.2e 1. Akkoord 2. Akkoord 3. Akkoord Belangrijk aandachtspunt betreft het wel/niet meenemen van de intensieve sectoren in het 8e nitraatactieprogramma zoals de glastuinbouw. In het 7e nitraatactieprogramma zijn deze sectoren niet meegenomen, maar in 2023/24 zijn door het kabinet wel gebieden mede door emissies uit deze sectoren aangewezen als NV-gebied (met nutriënten verontreinigde gebieden). Ambtelijk IenW heeft aangegeven de glastuinbouw niet aan het proces van het 8e nitraatactieprogramma te willen toevoegen. Een ander aandachtspunt betreft de

5.1.2e (Zeeland) en 5.1.2e (Limburg). c.) De AAC-portefeuillehouders zijn trekker van de voorbereiding van de gezamenlijke besluitvorming, ondersteund door (een delegatie van) de expertgroep KRW en werkgroep Landbouw waarin alle provincies vertegenwoordigd zijn. 2. Alleen te participeren als er vanuit het ministerie van LVVN voldoende en tijdige informatievoorziening is om met de achterbannen te delen (transparantie), zodat gelegenheid wordt geboden om mee te kunnen denken/adviseren. 3. Naast het bij punt 1 en 2 genoemde traject, waarbij we als provincies meedenken en input leveren tijdens het proces, ook een integrale consultatiereactie voor te bereiden bij de officiële ter inzagelegging van het 8ste NAP.	verhouding generiek/gebiedsgericht beleid. Het is essentieel dat het Rijk (LVVN en IenW) hier duidelijkheid over schept.
---	---

GGA

g. Brede Beëindigingsregeling

U wordt verzocht in te stemmen met de in de IPO-notitie opgenomen beslispunten ter zake van de Brede Beëindigingsregeling.

Gevraagde besluiten	Bestuurlijk woordvoerder: Frank Rijkaart
De BAC Landelijk Gebied wordt verzocht: 1. Kennis te nemen van de provinciale belangen bij de uitwerking van de BB in bijlage 1 (toelichting op de Brede Beëindigingsregeling) die op advies van de AAC Landelijk Gebied bij uitbrengen van de Kamerbrief ook in een lobby-inzet worden meegenomen. 2. In te stemmen met het voorstel om te wachten op meer duidelijkheid van de minister over de contouren van de BB via een Tweede Kamerbrief eind januari. 3. De portefeuillehouders Gebiedsgerichte Aanpak (GGA) op basis van de ambtelijke verkenning de opdracht te geven de provinciale belangen in het verdere proces	Annotatie door: @ 5.1.2e (in afstemming met 5.1.2e) 1 TKN 2 Akkoord 3 Akkoord De inzet moet zijn ons, als provincies, actief te betrekken van het vormgeven van de regeling. Het moet duidelijk worden gemaakt aan LVVN dat de keuze die voorligt niet een keuze is tussen een snelle of langzame regeling maar een keuze tussen een snelle slechte regeling en een goede regeling met een correct participatie-traject.

in te brengen.	Aandachtspunten Brede Beëindigingsregeling vanuit Zuid-Holland - Voor PZH is het belangrijk dat Zuid-Hollandse veehouders in aanmerking komen voor de regeling. Dat was bij eerdere regelingen (LBV, LBV+) slechts zeer beperkt het geval i.t.t. bijvoorbeeld de zandprovincies. - Grond maakt (gelet op de discussies bij eerdere regelingen) nadrukkelijk geen onderdeel van de BB. LVVN gaat te makkelijk voorbij aan de negatieve neveneffecten voor de provincie en de door haar te behalen doelen. Door grond geheel buiten de regeling te houden zorgt dit voor een verslechtering van doelbereik ten opzichte van o.a. KRW- en biodiversiteitsdoelen. Denk daarbij aan de omzetting van bijvoorbeeld grasland naar open (intensieve) akkerbouw-, sierteelten en/of boomkwekerij. De provincie zou in de gelegenheid moeten worden gesteld om ook met deze BB samen met LVVN en gemeenten op te kunnen trekken als 1 overheid. Als onderdeel van deze aanpak zou de provincie in de positie moeten worden gebracht om parallel een bod uit te brengen voor de bij het bedrijf behorende grond. Deze mogelijke aankoop van grond kan vervolgens worden ingezet ten behoeve van het gebiedsproces. - Het is onnodig en onhandig om bedrijven uit te sluiten van een beëindigingsregeling. Dit beperkt de groep agrariërs die in aanmerking komt. Het uitsluiten van agrariërs met zeer oude stallen is vooral zeer onverstandig. Juist het aankopen van een agrariër met zeer oude stallen via een regeling is nuttig.
-----------------------	--

	Dergelijke stallen zijn doorgaans goedkoper en werken niet emissiebeperkend. Als deze boeren stoppen met behulp van een beëindigingsregeling, kunnen hun productierechten en stikstofrechten worden ingetrokken, wat zorgt voor een effectieve stikstofreductie. Wanneer deze boeren zonder regeling stoppen, is de kans groot dat hun rechten worden doorverkocht.
--	---

Strategie

h. Provinciale input nationale voedselstrategie

U wordt verzocht in te stemmen met de in de IPO-notitie opgenomen beslispunten ter zake van de provinciale input voor de nationale voedselstrategie.

Gevraagde besluiten	Bestuurlijk woordvoerder: Frank Rijkaart
De BAC Landelijk Gebied wordt verzocht de minister van LNV op te roepen om: 1. Van de nationale voedselstrategie een brede kabinetsvisie te maken. 2. De voedselstrategie samen met provincies, maatschappelijke partijen en ketenpartijen op te stellen met daarin een uitwerking van rollen en verantwoordelijkheden. In de nationale voedselstrategie: 3. Duidelijkheid te bieden over de gehanteerde definitie van voedselzekerheid en het schaalniveau waarop keuzes gemaakt worden. 4. De volgende elementen, in ieder geval, terug te laten komen: a. Alle verschillende productiewijzen (landbouw, tuinbouw, aquacultuur en visserij); b. De gewenste verhouding tussen food, feed, fiber, fuel en flowers; c. De gewenste verhouding tussen plantaardige en dierlijke eiwitten; d. Klimaatbestendigheid van productie	Annotatie door: @ [redacted] 5.1.2e (in afstemming met 5.1.2e) Alle punten akkoord <u>Er kan worden ingestemd met het voorstel.</u> Het IPO heeft een ronde gedaan langs alle twaalf de provincies en de relevante onderwerpen opgehaald. Dit is een aanpak die gewaardeerd wordt en we roepen de minister ook op om samen met de provincies de voedselstrategie vorm te geven. De provincie Zuid-Holland is zelf ook bezig met het opstellen van een voedselvisie en in de verkenning die plaats heeft gevonden is met externe partijen bijvoorbeeld aandacht besteed aan de definitie van voedselzekerheid. Tevens wordt in kaart gebracht de voedselproductie vanuit de primaire voedselproducenten zodat de provincie enig inzicht krijgt in de productie binnen haar provincie, de uitdagingen die

(waaronder waterbeschikbaarheid); e. Inzicht in externe effecten en externe inputs; e. Behoud van omgevingscondities voor (voedsel)productie; f. Een verdienmodel voor (primaire) voedselproducenten; g. Leefbaarheid/inbedding van ondernemers in de maatschappij; h. Ketenvorming, ketenafhankelijkheid en -weerbaarheid; i. Verbinding tussen producent/consument (korte ketens); j. Beschikbaarheid van arbeid (waaronder arbeidsmigratie); k. Kennisexport en de rol van Nederland in de internationale voedselketen; l. Import- en exportverhoudingen en -verantwoordelijkheden; m. Productie en consumptie van gezond voedsel. 5. De onder 4 genoemde elementen zowel vanuit perspectief productie (producenten) als consumptie (consumenten) te bezien. 6. Bovenstaande punten uit te laten werken in een lobby en communicatielijijn.	zich voor kunnen doen en hierdoor ingespeeld kan worden bij het bouwen aan een robuust voedselsysteem voor de toekomst. Tenslotte kan worden opgemerkt dat voedselverspilling, gezonder voedsel voor gezondere inwoners, een meer lokale productie en consumptie, meer binding tussen de boer en de consument en innovatie om een efficiënte voedselproductie te behouden, thema's zijn die een prominente rol spelen in het brede discours over een toekomstbestendig voedselsysteem. Bij de diverse provincies zien we deze thema's ook terug in bestaande programma's, zo ook bij de provincie Zuid-Holland.
---	---

i. Provinciale inzet doelsturing

U wordt verzocht in te stemmen met de in de IPO-notitie opgenomen beslispunten ter zake van de provinciale inzet op doelsturing.

Gevraagde besluiten	Bestuurlijk woordvoerder: Frank Rijkaart
De BAC Landelijk Gebied wordt verzocht in stemmen met de volgende inzet op doelsturing: 1. Voor het stellen van doelen pleiten provincies voor: a) een integrale aanpak voor doelsturing (en niet een eenzijdige focus op emissies), waarbij wettelijke doelen voor stikstof, klimaat, natuur en water prioriteit krijgen en afwenteling van het ene doel op het andere voorkomen moet worden; b) bedrijfsspecifieke doelen die toereikend	Annotatie door: @ 5.1.2e / @ 5.1.2e (in afstemming met 5.1.2e) 1. a. akkoord b. akkoord (er moet wel gerealiseerd worden dat nog uitgewerkt worden hoe die bedrijfsspecifieke doelen relateren aan gebiedsinzet en aandacht houden voor kleinere sectoren zoals geiten, zoogkoeien etc.) c. akkoord (een emissieplafond/doel is ook rechtvaardiger voor de ondernemers die de

zijn voor het behalen van de wettelijke doelen van stikstof, klimaat, natuur en water; c) Een duidelijke en heldere meeteenheid voor ondernemers die goed is te relateren aan de landelijke doelstelling en ongewenste neveneffecten voorkomt. Bijvoorbeeld een emissiedoel per hectare. 2. Voor het sturen op doelen pleiten provincies voor een aanpak waarin de sturingsvormen belonen en normeren gecombineerd worden, waarbij: a) Bedrijfsspecifieke einddoelen van tevoren vaststaan; b) 'Koplopers' en het 'peloton' in beweging komen door in een vooraf bepaalde periode prestaties richting de bedrijfsspecifieke einddoelen te belonen; c) Vooraf helderheid geboden wordt aan ondernemers over het tijdspad en duidelijk gemaakt wordt wanneer de sturingsvorm belonen overgaat in normeren en/of beprijzen, zodat juridische zekerheid over geborgde emissiedaling geboden kan worden. 3. Wat betreft de invoeringstijd bij de minister aan te dringen: a) op een zo snel mogelijke invoering (maximaal 2 jaar) van doelsturing met een zo simpel mogelijk systeem, zoveel mogelijk in aansluiting op al bestaande systemen (zoals bijvoorbeeld de Kringloopwijzer voor de melkveesector); b) in de periode tot invoering van doelsturing een sterkere daling van emissies te bewerkstelligen via aanvullende generieke bronmaatregelen en/of middelvoorschriften (al dan niet tijdelijk). 4. Provincies gaan er vanuit dat het Rijk verantwoordelijk is voor de benodigde emissiereductie voor stikstof en klimaat en systeemverantwoordelijk is voor doelsturing. 5. Te pleiten voor bestuurlijk overleg in Q1	laatste jaren al veel stappen hebben gezet) 2. a.)akkoord, er moet wel ruimte blijven voor bijsturen, in een transitie wil je niet alle doelen van tevoren vastzetten, ook om lock in te voorkomen, evt pleiten voor bestuurlijke controle op de monitoring/sanity check, doen we de juiste dingen of alleen op de juiste manier b. akkoord; lijkt logisch, maar praktische vertaling onduidelijk c. akkoord; lijkt ook logisch, raakt aan betrouwbare overheid door langjarig commitment. Zorg over de uitwisseling van verschillende KPI's tussen verschillende ketens,evt pleiten voor harmonisatie tussen de verschillende kpi's om stress en onduidelijkheid in de sector te verminderen. Ook harmonisatie met de eco-regelingen van de GLB(ook brons, zilver, goud, puntenverdeling onduidelijk) 3. a. advies: akkoord maar zorgvuldigheid gaat boven snelheid, melkveehouders zijn al jaren bezig, de kleine sectoren moeten nu ineens ook veel stappen bijzetten, brengt kosten met zich mee. b. akkoord 4. Akkoord, maar gezien de huidige impasse zit hier wel een risico, wat is gevolg voor de sector als het rijk niet optreedt? Prima om voor te pleiten, maar plan B lijkt wel prudent voor de provincies om te hebben. 5. akkoord.
--	--

2025 over de invoering van doelsturing en bovenstaande inzet in te brengen bij de te maken (bestuurlijke) afspraken met het Rijk over de uitwerking van doelsturing.	
--	--

j. Programma verdiepingssessies BAC Landelijk Gebied 2025

U wordt verzocht in te stemmen met het programma voor de BAC-verdiepingssessies 2025.

Gevraagde besluiten	Bestuurlijk woordvoerder: ?
De BAC Landelijk Gebied wordt verzocht: 1. In te stemmen met de voorgestelde programmering. Met de ontwikkelingen in de tijd zullen de nog openstaande momenten ongetwijfeld worden ingevuld.	1. Akkoord

4. Mededelingen

- a. Voortgang interprovinciaal Wolvenplan 2025 (schriftelijk)**
- b. Inhoudelijke inbreng 8^e Actieprogramma Nitraatrichtlijn (schriftelijk)**
- c. Infractieprocedure boerenlandvogels (schriftelijk)**
- d. Vergoeding suikerbietenschade (mondeling)**

5. Ter informatie

- a. Inbreng aanpak Ruimte voor landbouw en natuur**
U wordt verzocht kennis te nemen van het proces voor de provinciale inbreng voor de aanpak Ruimte voor landbouw en natuur (RLN).
- b. Provinciale inbreng Nota Ruimte**
U wordt verzocht kennis te nemen van het proces voor de provinciale inbreng voor de ontwerp-Nota Ruimte.
- c. Conceptprogramma BAC-tweedaagse 26 en 27 maart**
U wordt verzocht kennis te nemen van het (u na te zenden) conceptprogramma voor de BAC-tweedaagse van 26 en 27 maart.
- d. Proces HNP-werkplan 2025**
U wordt verzocht kennis te nemen van het proces voor het werkplan van het Huis van de Nederlandse Provincies voor 2025.

e. Kamerstukken

U wordt verzocht kennis te nemen van de Kamerstukken met betrekking tot het domein landelijk gebied.

6. Vaststelling verslagen BAC-overleggen

U wordt verzocht het verslag van het reguliere BAC-overleg van 5 december vast te stellen.

7. Rondvraag en sluiting

To: 5.1.2e 5.1.2e @pzh.nl]; 5.1.2e @pzh.nl]; 5.1.2e @pzh.nl]; 5.1.2e
From: 5.1.2e @pzh.nl]; 5.1.2e @pzh.nl]
Sent: Wed 2/5/2025 11:30:20 AM
Subject: FW: D-memo Rendac en greenpeace uitspraak GS vergadering 28-01
Received: Wed 2/5/2025 11:30:00 AM
[D-memo - analyse gevolgen juridische uitspraken Rendac en Greenpeace voor Zuid-Holland GS.docx](#)

Hierbij de D-memo waar we over spreken zojuist.

Van: 5.1.2e
Verzonden: maandag 27 januari 2025 13:47
Aan: 5.1.2e @pzh.nl>; GSondersteuning 5.1.2e @pzh.nl>
CC: 5.1.2e 5.1.2e @pzh.nl>; 5.1.2e 5.1.2e @pzh.nl>; 5.1.2e 5.1.2e @pzh.nl>
Onderwerp: D-memo Rendac en greenpeace uitspraak GS vergadering 28-01

Ha 5.1.2e,
Zoals zojuist besproken de D-memo ter bespreking voor de GS-vergadering van morgen. Gedeputeerde Rijkart was akkoord met de inhoud en agendering van dit D-memo in het PO vanochtend.

Nogmaals dank voor de koffie!

Met vriendelijke groet,

5.1.2e
5.1.2e
Domein Water, Klimaat & Natuur

M: 5.1.2e
E: 5.1.2e @pzh.nl
www.zuid-holland.nl/contact

To: Mariëtte van Leeuwen[me.van.leeuwen@pzh.nl]
From: 5.1.2e
Sent: Wed 2/5/2025 9:00:34 AM
Subject: SPOED REAC: GS-brief aan Provinciale Staten over de uitspraken Rendac, Amercentrale en Greenpeace + agenda en verslag voor vergadering 13 februari
Received: Wed 2/5/2025 9:04:14 AM
[agenda sectortafel stikstof 13 februari 2025.docx](#)
[Bijlage 2 - Uitspraak civiele procedure Greenpeace stikstofbeleid.docx.pdf](#)
[Bijlage 1 - Analyse uitspraken Afdeling inzake intern salderen door Omgevingsdienst Haaglanden \(ODH\).docx.pdf](#)
[concept-verslag sectortafel stikstof 19 december 2024.docx](#)
[GS brief aan PS - Juridische uitspraken Rendac, Amercentrale en Greenpeace - DOS-2019-0005750.pdf](#)
[Overzichten projecten en programma's stikstof.xlsx](#)

Ha Mariëtte,
Volgende week is de sectortafel stikstof. We hebben afgesproken dat jij vanwege de coördinatie van SANE voorlopig standaard aansluit bij dit overleg.
Heb jij nog voorbereiding nodig? Wil je maandag iets in het PO?
Groet,
5.1.2e

Van: 5.1.2e
Verzonden: dinsdag 4 februari 2025 21:01
Aan: 5.1.2e
Onderwerp: FW: GS-brief aan Provinciale Staten over de uitspraken Rendac, Amercentrale en Greenpeace + agenda en verslag voor vergadering 13 februari
Hoi 5.1.2e,
Misschien ten overvloede, maar Mariëtte zal de sectortafel stikstof van 13 februari bijwonen. Zou je met @ 5.1.2e kunnen afstemmen of hier nog voorbereiding voor nodig is?
Hartelijke groet,

5.1.2e
5.1.2e

M 5.1.2e
E 5.1.2e @pzh.nl
www.linkedin.com/in/5.1.2e
www.zuid-holland.nl/contact
5.1.2e
Krachtig Zuid-Holland

Van: 5.1.2e < 5.1.2e @pzh.nl>
Verzonden: woensdag 29 januari 2025 11:42
Aan: 5.1.2e @milieufederatie.nl>; 5.1.2e @natuurmonumenten.nl>;
5.1.2e @planet.nl>; 5.1.2e @goeree-overflakkee.nl>; 5.1.2e
5.1.2e @portofrotterdam.com>; Frank Rijkaart 5.1.2e @pzh.nl>; 5.1.2e @katwijk.nl>; 5.1.2e
5.1.2e < 5.1.2e @outlook.com>; 5.1.2e < 5.1.2e @bouwennederland.nl>; 5.1.2e
5.1.2e @jouwgemeente.nl>; 5.1.2e < 5.1.2e @zhl.nl>; 5.1.2e < 5.1.2e @staatsbosbeheer.nl>; 5.1.2e
5.1.2e < 5.1.2e @hhdelfland.nl>; 5.1.2e < 5.1.2e @dunea.nl>; 5.1.2e
< 5.1.2e @kpnmail.nl>; 5.1.2e < 5.1.2e @vno-ncwwest.nl>; 5.1.2e < 5.1.2e @tln.nl>;
5.1.2e @tln.nl; 5.1.2e @tln.nl
CC: 5.1.2e < 5.1.2e @pzh.nl>; 5.1.2e < 5.1.2e @hhdelfland.nl>; 5.1.2e
< 5.1.2e @portofrotterdam.com>; 5.1.2e < 5.1.2e @pzh.nl>; Mariëtte van Leeuwen
5.1.2e @pzh.nl>; 5.1.2e @pzh.nl>; 5.1.2e
< 5.1.2e @pzh.nl>; 5.1.2e @ltonoord.nl>; 5.1.2e < 5.1.2e @katwijk.nl>

Onderwerp: RE: GS-brief aan Provinciale Staten over de uitspraken Rendac, Amercentrale en Greenpeace + agenda 405013lag voor vergadering 13 februari

En dan nu met de bijlagen.

Van: 5.1.2e

Verzonden: woensdag 29 januari 2025 11:37

Aan: 5.1.2e @milieufederatie.nl>; 5.1.2e @natuurmonumenten.nl>; 5.1.2e
5.1.2e < 5.1.2e @planet.nl>; 5.1.2e 5.1.2e @goeree-overflakkee.nl>; 5.1.2e
< 5.1.2e @portofrotterdam.com>; Frank Rijkaart 5.1.2e @pzh.nl>; 5.1.2e @katwijk.nl>; 5.1.2e
5.1.2e < 5.1.2e @outlook.com>; 5.1.2e < 5.1.2e @bouwennederland.nl>; 5.1.2e
< 5.1.2e @jouwgemeente.nl>; 5.1.2e < 5.1.2e @zhl.nl>; 5.1.2e < 5.1.2e @staatsbosbeheer.nl>; 5.1.2e
5.1.2e < 5.1.2e @hhdelfland.nl>; 5.1.2e < 5.1.2e @dunea.nl>; 5.1.2e
< 5.1.2e @kpnmail.nl>; 5.1.2e < 5.1.2e @vno-ncwwest.nl>; 5.1.2e < 5.1.2e @tln.nl>;
5.1.2e @tln.nl; 5.1.2e @tln.nl

CC: 5.1.2e < 5.1.2e @pzh.nl>; 5.1.2e < 5.1.2e @hhdelfland.nl>; 5.1.2e
< 5.1.2e @portofrotterdam.com>; 5.1.2e < 5.1.2e @pzh.nl>; Mariëtte van Leeuwen
5.1.2e @pzh.nl>; 5.1.2e @pzh.nl>; 5.1.2e
< 5.1.2e @pzh.nl>; 5.1.2e < 5.1.2e @ltonoord.nl>; 5.1.2e < 5.1.2e @katwijk.nl>

Onderwerp: GS-brief aan Provinciale Staten over de uitspraken Rendac, Amercentrale en Greenpeace + agenda en verslag voor vergadering 13 februari

Beste leden van de sectortafel Stikstof,

Bijgaand ontvangen jullie de GS-brief aan Provinciale Staten over de uitspraken Rendac, Amercentrale en Greenpeace.

Met een analyse van de Omgevingsdienst Haaglanden over wat dit betekent voor de vergunningverlening. En de brief van de minister.

Ter voorbereiding op de volgende vergadering van de sectortafel Stikstof op 13 februari 2025 bijgaand ook de agenda en het concept-verslag.

Als er suggesties zijn voor de agenda, hoor ik dat graag!

Met vriendelijke groet

5.1.2e

5.1.2e

Domein Water, Klimaat & Natuur

M 5.1.2e

E e-mailadres

www.zuid-holland.nl/contact

Werkdagen: 5.1.2e

Krachtig Zuid-Holland.

To: 5.1.2e [5.1.2e @nflux.nl]; 5.1.2e 5.1.2e @freedom.nl]
Cc: 5.1.2e [5.1.2e @pzh.nl]
From: 5.1.2e
Sent: Wed 2/5/2025 8:57:31 AM
Subject: Herziening omgevingsbeleid, maatregelenpakket en verplaatsten Regiegroep
Received: Wed 2/5/2025 8:59:52 AM
[GS brief aan partners Omgevingseffectrapportage Herziening Omgevingsbeleid 2025.pdf](#)
[Bijlage Conceptscoep Omgevingseffectrapportage Herziening Omgevingsbeleid 2025.pdf](#)

Dag 5.1.2e en 5.1.2e,

Hierbij nogmaals de stukken met betrekking tot de OER.

In de bijlage staan de ZHPLG-beleidskeuzes met varianten beschreven:

- Verhogen grondwaterstand
- Boerenlandvogels
- Emissieplafond ammoniak
- Drukfactoren N2000 (oftewel: overgangszone)
- Doel en middelenstapeling

Waterkwaliteit is nog niet onderdeel van de beleidskeuzes/varianten. Mogelijk wordt hiervoor in de loop van het jaar een beleidskeuze toegevoegd.

In het geval van de Nieuwkoopse Plassen zie ik een sterke overlap tussen de laatste twee. Voor de overgangszones wordt (zoals ik het lees én gecheckt bij de opsteller) expliciet niet ingezet op een zone met een verhoogde streefwaarde of wat dan ook t.b.v. stikstofreductie.

Ik zie twee toepassingen van dit document voor ons gebiedsproces (incl. fieldlab). De eerste is de borging. Ik ben benieuwd in hoeverre de inhoud uit dit stuk het vraagstuk van de borging verder kan brengen. We zouden vanuit borgingsoptiek wellicht informatie terug kunnen geven aan de beleidsafdelingen.

De tweede is het verbinden van het boeren erf (fieldlab) en de systeemvraagstukken (gebiedsproces). De vraag is dan: bieden deze varianten voldoende houvast om dat goed te organiseren.

De inhoudelijke aanknopingspunten die daarvoor ik in de beleidskeuzes/varianten herken zijn:

- Huidige drooglegging >-50/-40
- Oxideerbaar veenpakket van >2m zonder kleilaag
- Watersysteem: gaat denk ik vooral om de wegzijging vanuit Nieuwkoopse Plassen in de omliggende polders (nog niet in beeld)
- Huidige hotspots weidevogels

Door deze gebieden 'op elkaar' te leggen kunnen we zien waar (afhankelijk van de keuzes die worden gemaakt) wellicht meer sturing nodig is wat betreft ontwikkelspoor.

De laatste beleidskeuze van doel- en middelensturing sorteert daar ook op voor. Bij de voorgestelde prioritaire zone denk ik op de eerste plaats aan de Meijegraslanden.

Voor waterkwaliteit is er vanuit de geformuleerde beleidskeuzes nog geen aanknopingspunt.

Laten we er vanmiddag iets dieper induiken.

Groet, 5.1.2e

5.1.2e

5.1.2e

5.1.2e

5.1.2e

5.1.2e

5.1.2e

buiten verzoek

Pagina's zijn geweigerd

2 - 3

buiten verzoek

Enquete tijdens webinar Deltalinqs-HbR voor bedrijven - met betrekking tot intern salderen

4 februari 2025

1. Heeft uw bedrijf een project/projecten in uitvoering in relatie tot de energietransitie op basis van intern salderen na 2020?

a. ja	48%
b. ja, maar niet een project in relatie tot energietransitie	10%
c. ja, meerdere projecten deels in relatie tot energietransitie	14%
d. nee	28%

2. Heeft uw bedrijf reeds uitgaven gedaan voor een project/projecten in uitvoering, in relatie tot energietransitie op basis van intern salderen na 2020?

a. ja, tussen de 10 miljoen en 50 miljoen	42%
b. ja, tussen de 50 miljoen en 100 miljoen	5%
c. ja, tussen de 100 miljoen en 500 miljoen	8%
d. ja, tussen de 500 miljoen en de miljard	0%
e. meer dan 1 miljard	2%
f. nee	
<i>Totale financiële impact (o.b.v. bovenkant range; > 1mld = 1 mld) (in mln EUR)</i>	
	5.050
<i>Totale financiële impact (o.b.v. gemiddeld range; > 1mld = 1 mld) (in mln EUR)</i>	
	3.475
<i>Totale financiële impact (o.b.v. onderkant range; > 1mld = 1 mld) (in mln EUR)</i>	
	1.900

3. Heeft uw bedrijf reeds uitgaven gedaan voor een project/projecten in uitvoering (zonder energietransitie-oogmerk) op basis van intern salderen na 2020?

a. ja, tussen de 10 miljoen en 50 miljoen	21%
b. ja, tussen de 50 miljoen en 100 miljoen	12%
c. ja, tussen de 100 miljoen en 500 miljoen	5%
d. ja, tussen de 500 miljoen en de miljard	2%
e. meer dan 1 miljard	2%
f. nee	59%
<i>Totale financiële impact (o.b.v. bovenkant range; > 1mld = 1 mld) (in mln EUR)</i>	
	4.800
<i>Totale financiële impact (o.b.v. gemiddeld range; > 1mld = 1 mld) (in mln EUR)</i>	
	3.535
<i>Totale financiële impact (o.b.v. onderkant range; > 1mld = 1 mld) (in mln EUR)</i>	
	2.270

4. Heeft uw bedrijf een project in voorbereiding waarvoor nu geen vergunning mogelijk is vanwege de uitspraken inzake intern salderen?

a. ja	76%
b. nee	24%

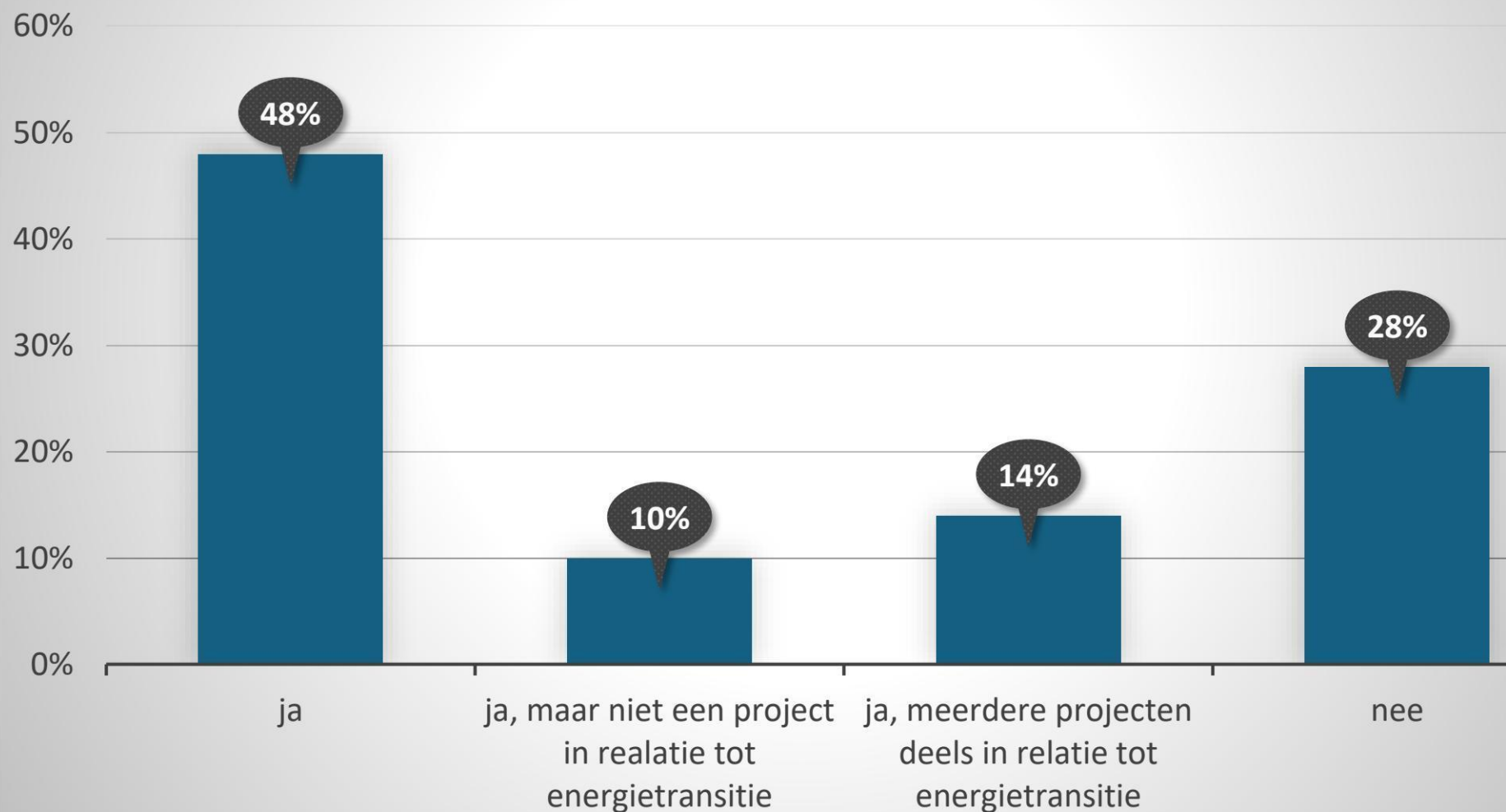
5. Als ja, in welke orde grootte zijn de investeringen die gedaan zouden worden?

a. ja, tussen de 10 miljoen en 50 miljoen	40%
b. ja, tussen de 50 miljoen en 100 miljoen	16%
c. ja, tussen de 100 miljoen en 500 miljoen	27%
d. ja, tussen de 500 miljoen en de miljard	11%
e. meer dan 1 miljard	7%
<i>Totale financiële impact (o.b.v. bovenkant range; > 1mld = 1 mld) (in mln EUR)</i>	
	15.600
<i>Totale financiële impact (o.b.v. gemiddeld range; > 1mld = 1 mld) (in mln EUR)</i>	
	11.415
<i>Totale financiële impact (o.b.v. onderkant range; > 1mld = 1 mld) (in mln EUR)</i>	
	7.230

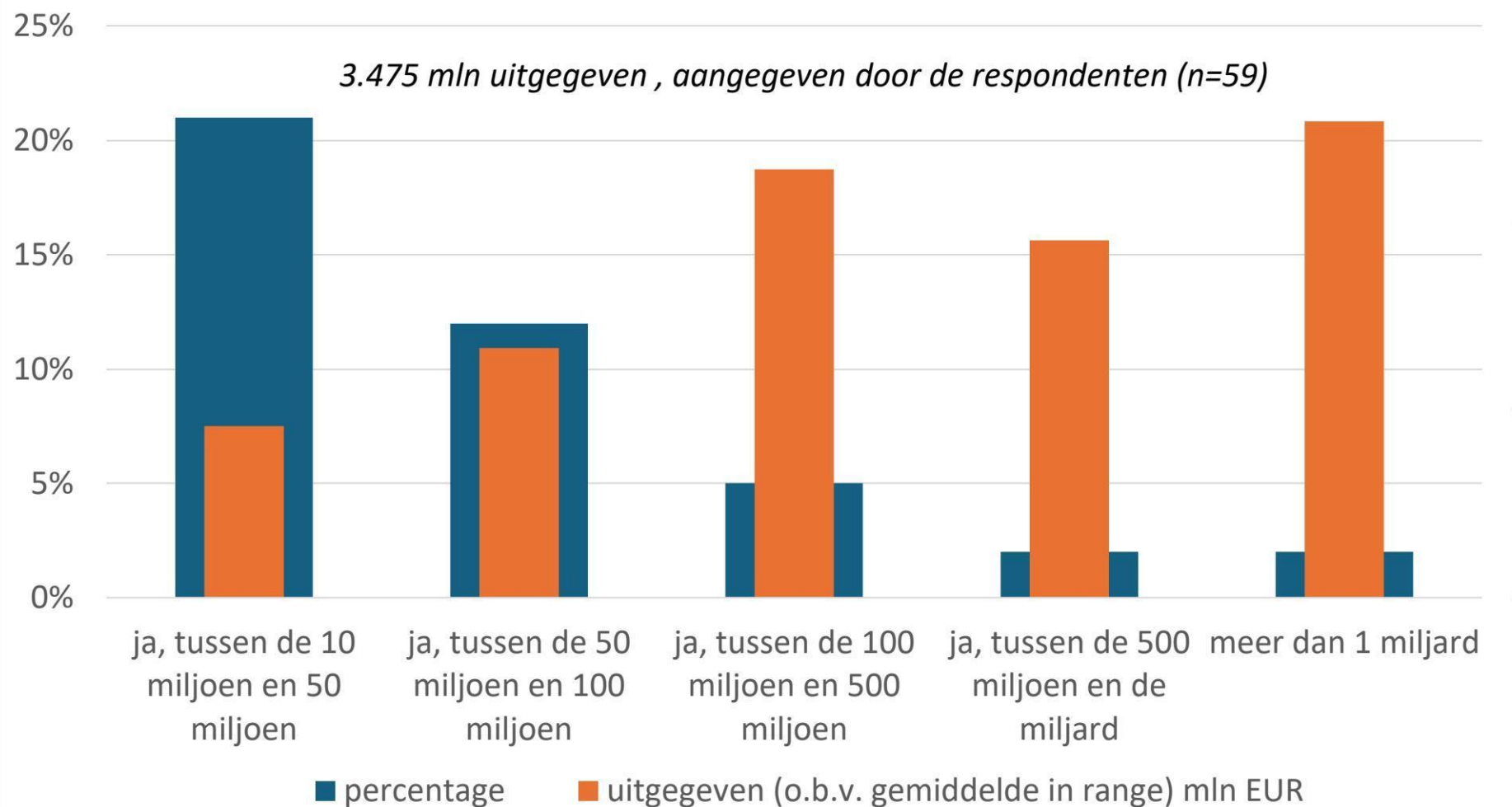
6. Hebben beslissers in uw bedrijf laten weten dat toekomstige investeringen in Rotterdam in gevaar zijn?

a. ja, door deze uitspraken van december 2024 inzake intern salderen	13%
b. ja, door andere oorzaken (netcongestie, hoge energieprijzen in NL en Europa, etc.)	8%
c. ja, door deze uitspraken én andere oorzaken (netcongestie, hoge energieprijzen in NL en Eurc	50%
d. nee	29%

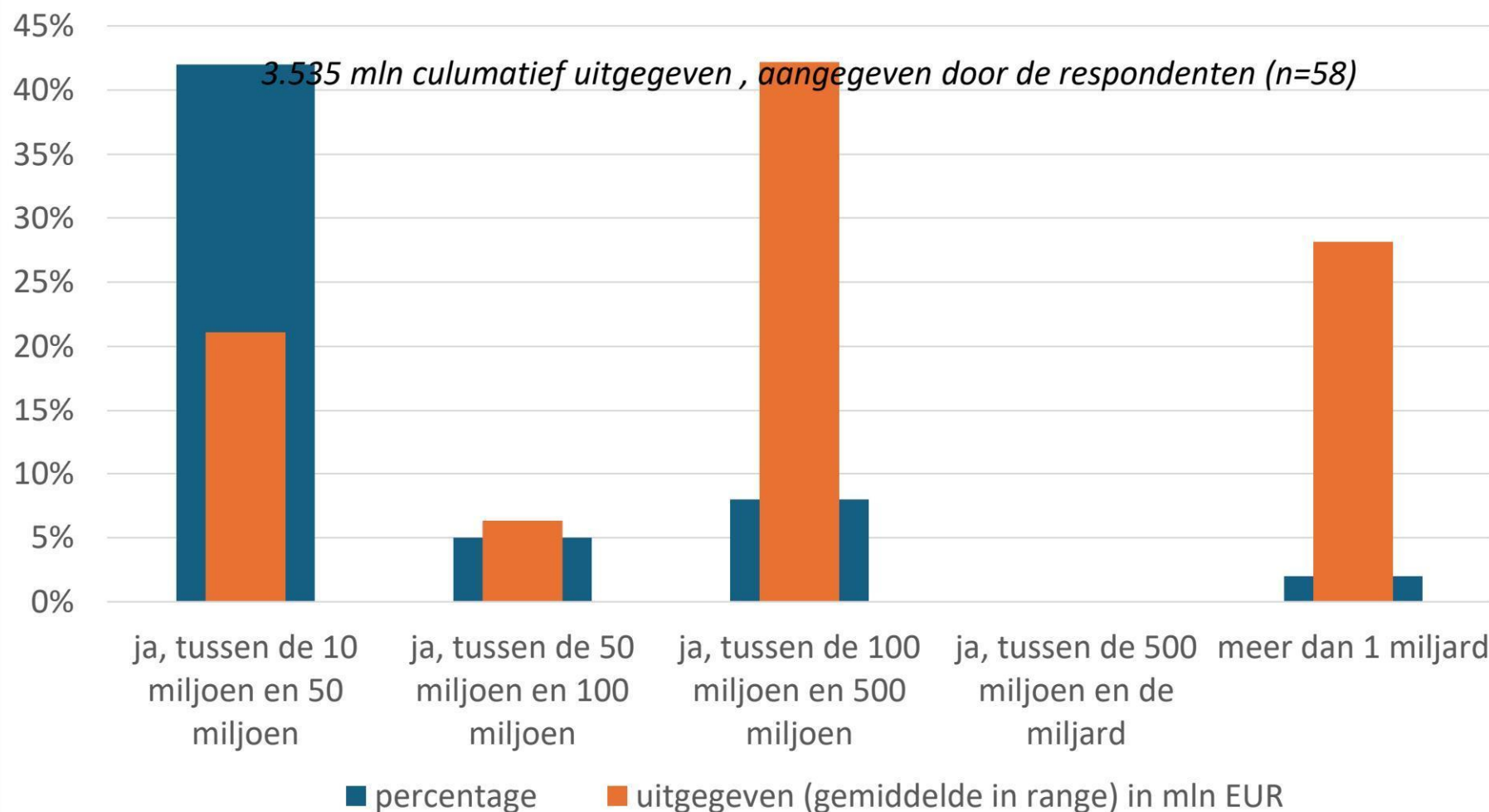
Heeft uw bedrijf een project/projecten in uitvoering in relatie tot de energietransitie op basis van intern salderen na 2020?

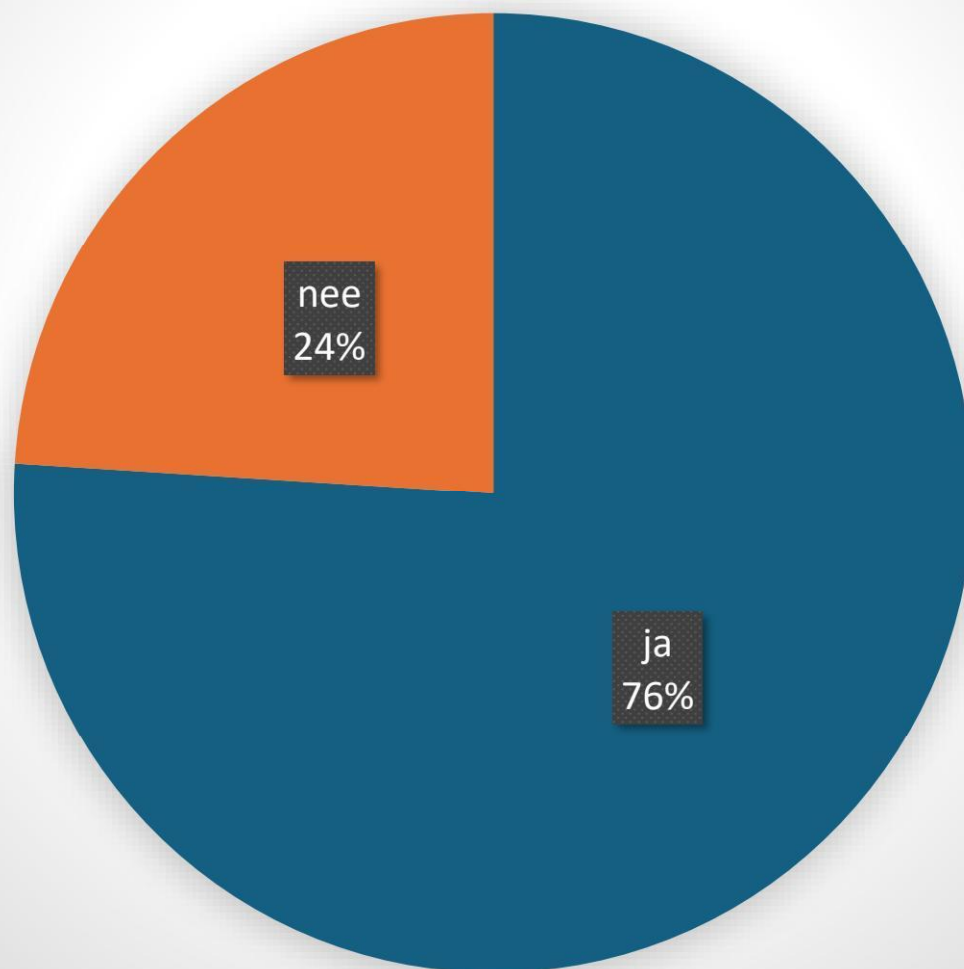
Heeft uw bedrijf reeds uitgaven gedaan voor een project/projecten in uitvoering, in relatie tot energietransitie op basis van intern salderen na 2020?

Heeft uw bedrijf reeds uitgaven gedaan voor een project/projecten in uitvoering (zonder energietransitie-oogmerk) op basis van intern salderen na 2020?

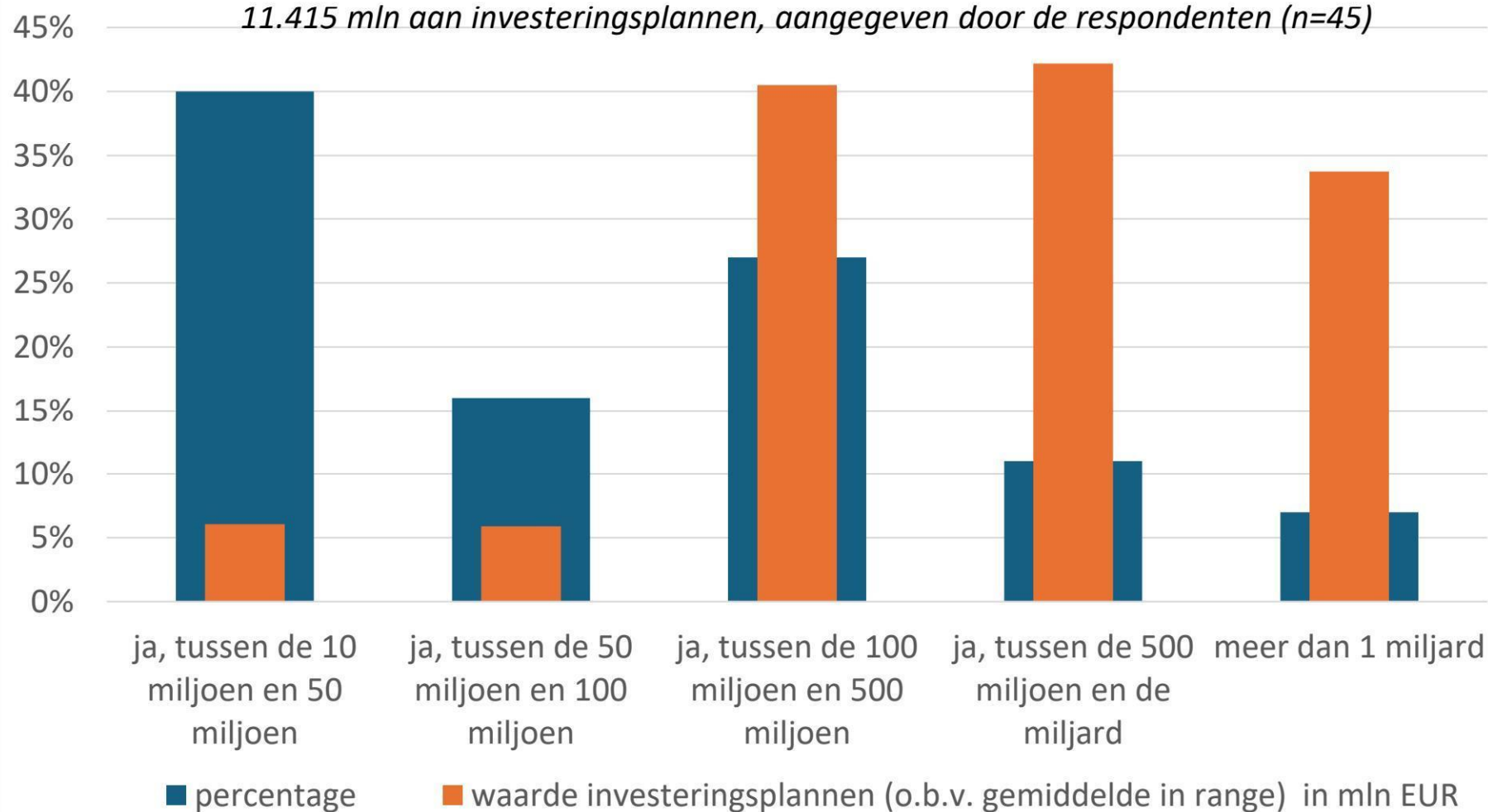

**Heeft uw bedrijf een project in voorbereiding waarvoor
nu geen vergunning mogelijk is vanwege de uitspraken
inzake intern salderen?**

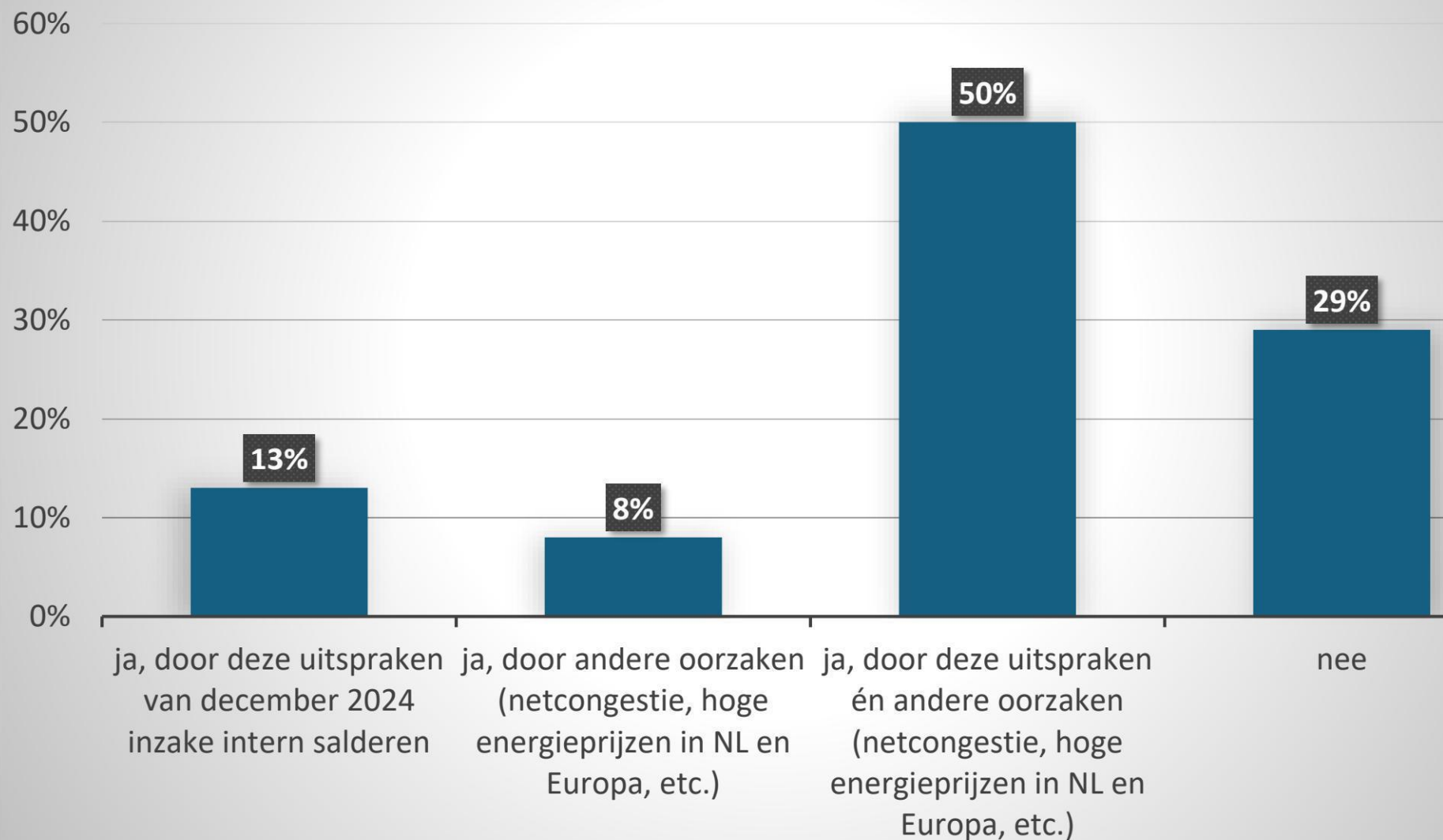

Als er een project in voorbereiding is op basis van intern salderen, in welke orde grootte zijn de investeringen die gedaan zouden worden?

11.415 mln aan investeringsplannen, aangegeven door de respondenten (n=45)

Hebben beslissers in uw bedrijf laten weten dat toekomstige investeringen in Rotterdam in gevaar zijn?

Opdrachtprofiel

Naam beoogde opdracht: *Uitvoeringsnota Grondbeleid*

Bestuurlijk opdrachtgever / portefeuillehouder: *Arne Weverling en Mariëtte van Leeuwen*

Ambtelijke opdrachtgevers (AO): 5.1.2e en 5.1.2e

Behandelende ambtenaren **VOORLOPIG** (BA): 5.1.2e en 5.1.2e

Datum: 03-02-2025

Deel 1 (afbakening van de opdracht)

Context van de opdracht (max ½ A4)

Grondbeleid is beleid dat erop gericht is via de inzet van grondinstrumenten ruimtelijke doelen in provinciale opgaven en gebiedsprocessen te realiseren. Daartoe is in de Financiële verordening (FV) (Artikel 4.41) van de provincie Zuid-Holland bepaald dat de Uitvoeringsnota Grondbeleid door Gedeputeerde Staten wordt opgesteld. De huidige Uitvoeringsnota Grondbeleid is in juni 2022 vastgesteld. Door bijvoorbeeld de invoering van de omgevingswet, jurisprudentie rondom het Didam arrest, het niet beschikbaar komen van het transitiefonds, afschaffing van de derogatie, de dynamiek rondom het stikstofdossier en bijvoorbeeld het Overbruggingsvoorstel dat 13-11-2024 door Provinciale Staten is vastgesteld, is de context van het werkkterrein veranderd. Daarom is het tijd om de Uitvoeringsnota Grondbeleid te actualiseren.

Afbakening van de inhoud en de samenwerking (max 1 A4)

Afbakening

Voor het opstellen van de nieuwe Uitvoeringsnota Grondbeleid zullen we naast het verwerken van de wijzigingen in de omgevingswet en nieuwe jurisprudentie op een aantal sporen nieuw beleid onderzoeken.

- Landelijk gebied

Het strategisch grondbeleid is toe aan een heroverweging nu het NPLG niet meer bestaat en het transitiefonds niet meer beschikbaar wordt gesteld aan de provincies. Daarmee is het budget van het ZH-PLG zeer beperkt en ligt de focus op het maatregelpakket. De transitie van het landelijk gebied kent langlopende (gebieds)processen waarbij de provincie in de tussentijd met de inzet grondbeleid doelen kan halen.

- Agrarische doelen

De verpachting van gronden kan een kans of en belemmering zijn voor delen van de transitie van het landelijk gebied. Op tafel liggen keuzes over de duur van pachtovereenkomsten en keuzes over gebruiksvoorwaarden.

- Ruimtelijk voorstel

Met een dergelijke lange looptijd hebben we ook te maken bij het ruimtelijk voorstel. De doelen die daarin zijn genoemd zijn nog niet altijd geland in concreet beleid, maar het strategisch grondbeleid en nieuwe inzet op kavelruil kunnen bijdragen aan het realiseren van provinciale doelen.

- overbruggingsvoorstel

Eind 2024 hebben provinciale staten de FV tijdelijk aangepast, zodat er € 45 miljoen beschikbaar is voor het doen van strategische (grond)aankopen in de jaren 2024-2026.

Aannemelijk is dat het grondbeleid met het oog hierop dient te worden geactualiseerd.

Het vaststellen van het provinciaal grondbeleid is een GS-bevoegdheid, maar het onderdeel strategisch aankoopbeleid is een kaderstellend onderwerp in de FV. Indien GS het strategisch grondbeleid wenst aan te passen is daarvoor besluitvorming door PS nodig. Dat volgt dan na de nieuwe Uitvoeringsnota Grondbeleid.

- Nieuwe beleidsterreinen

Er zijn ook kansen en mogelijkheden om het grondinstrumentarium in te zetten voor bijvoorbeeld wonen (dat is als onderzoeksrichting ook in het coalitieakkoord opgenomen), bedrijventerrein en circulaire hubs. Dit vraagt om zorgvuldige afwegingen, omdat vanuit rolneming en zeker ook vanuit risicomanagement het een breuk met het verleden is.

- Stikstof

Actueel is ook de vraag of de provincie stikstofruimte separaat aan wil kopen, of dat alleen tezamen met de verwerving van agrarische bedrijven verwerft.

In de nieuwe Uitvoeringsnota Grondbeleid zullen we het grondinstrumentarium actualiseren, maar of en hoe deze grondinstrumenten worden ingezet, wordt binnen de opgaven bepaald.

Tenslotte hebben we als doel een korte en bondige Uitvoeringsnota Grondbeleid te schrijven, die leesbaar en visueel is, zonder herhaling van andere nota's en waarbij beschrijvingen van bijvoorbeeld het grondinstrumentarium in de bijlage is terug te vinden.

Voor een volledig inzicht in de inhoud van de nieuwe Uitvoeringsnota Grondbeleid hebben we de voorlopige inhoudsopgave bijgevoegd (zie bijlage 1).

Samenwerking

Alle specialismen en vakdisciplines binnen Ontwikkeling en Grondzaken (OGZ) zullen een plek krijgen in deze Uitvoeringsnota Grondbeleid. Daarnaast zal met alle relevante opgaven binnen de provincie worden afgestemd. Hierdoor kunnen we ophalen of ons huidige grondinstrumentarium (voldoende) wordt benut en of er behoefte is aan andere grondinstrumenten.

Planning en mijlpalen (max ¼ A4)

Het vaststellen van een nieuwe Uitvoeringsnota Grondbeleid is een GS-bevoegdheid. Op basis van mijlpalen hebben we een korte (en ambitieuze) planning opgesteld. De meeste mijlpalen zijn onderdeel van het proces richting besluitvorming in GS. In het kader van deze Uitvoeringsnota is in een brief aan PS (PZH-2024-866133129) aangeboden ook een technische sessie te organiseren.

Planning nota grondbeleid 2025	J	F	M	A	M	J	J	A	S	O	N	D
PO: Opdracht		x										
Opstellen hoofdvraag, subvragen		x										
Startnotitie in directeurenoverleg			x									
'Rondje langs de velden'			x									
Technische sessie PS ¹				x	x	x						
Uitwerken subvragen (werksessies)			x	x	x							
Rondje PO's met concept						x						
Verwerken feedback							x	x				
PO's definitief									x			
Vaststellen GS										x	x	

Indien de uitwerking van een van de subvragen leidt tot een aanpassing van de FV (bijvoorbeeld het strategische beleid) dan zal ook een PS- besluit nodig zijn.

Commissie BMM/COR										x	x	
Vaststellen PS											x	x

Kosten en risico's (max ¼ A4)

De kosten van deze opdracht worden in beginsel gedekt door de reguliere begroting van OGZ. De kostenspecificatie is opgenomen onder het kopje G. Budget.

¹ op 22 januari 2025 is in de commissie bmm deze technische sessie ook toegezegd als onderdeel van de beantwoording van vragen (sgp) nav de gs-brief met nummers: pzh-2024-866133129 dos-2021-0001321

Momenteel zijn geen bijzondere risico's voorzien.

Deel 2 (voor matching van AO en BA)

Bemensing (max 1 A4)

Bestuurlijk opdrachtgevers: Arne Weverling en Mariëtte van Leeuwen

Ambtelijk opdrachtgevers: 5.1.2e en 5.1.2e

Kernteam: 5.1.2e | 5.1.2e en 5.1.2e (wel eerste vragen)

Gebaseerd op de ervaring van het opstellen van de vorige Uitvoeringsnota Grondbeleid is het de verwachting dat er in totaal ongeveer 1 fte aan werk nodig is. Dit zal voor een groot deel worden opgepakt door het kernteam. Maar ook zal binnen OGZ gebruik worden gemaakt van bestaande expertises voor

Managementondersteuner OGZ	Ondersteuning organisatie
Juristen	Wijzigingen naar aanleiding van de omgevingswet Nieuwe jurisprudentie
Beheer	Kader pachtuitgifte Vrijkomende agrarische bebouwing
Specialisten	Stikstof en rijksregelingen
Adviseurs	Analyse grondmarkt Inzet grondinstrumentarium/grondstrategieën
Financiën	Borging, risico's en verantwoording
Projectleiders	Verkoopkader Inzet grondinstrumentarium/grondstrategieën
Geo-adviseurs	Analyse grondmarkt Kaartmateriaal

o.a.:

Er zal regelmatig en intensief contact zijn met collega's in andere teams. Het grondbeleid is namelijk niet alleen van OGZ, maar is relevant voor de hele provincie.

Voor het uitwerken van het strategisch beleid zal dat in nauwe samenwerking zijn de collega's van Financiën. Daarnaast zullen we breed afstemmen met o.a. het ZH-PLG, uitvoering NNN, Landbouw, domein Uitvoering, het Ruimtelijk Voorstel, Water, Klimaatadaptatie, Wonen, Bedrijventerreinen, Economie en Energie.

Monitoring (max ¼ A4)

Er zal maandelijks overleg zijn over de voortgang en inhoud met de ambtelijk opdrachtgevers. Gedurende het traject zal de stand van zaken regelmatig worden teruggekoppeld met de bestuurlijk opdrachtgevers. In ieder geval zullen inhoudelijke vragen, het eerste concept en het eindproduct worden geagendeerd in het PO grondzaken.

Budget (max ¼ A4)

De kosten van deze opdracht worden in beginsel gedekt door de reguliere begroting van OGZ. Uiteraard wordt kostenefficiënt gewerkt en wordt continu gewogen of uitgaven daadwerkelijk bijdragen aan (de kwaliteit van) het eindproduct.

Wij voorzien op dit moment de navolgende (maximale) kosten:

- De uren van het projectteam worden binnen OGZ gemaakt: ca. 1700. uur = ~1 fte
- Vormgeving communicabel eindproduct/vernieuwend Uitvoeringsnota Grondbeleid: intern

Op dit moment voorzien we geen externe advieskosten. Als dit verandert komen we in het PO terug voor een aanvraag.

Stikstofdossier

Team Stikstof

Agenda

- **Basics**
- **Impact uitspraken**
 - Greenpeace
 - Rendac & Amercentrale
- **Handelingsperspectief**
 - Ammoniakplafond
 - Overgangszones
 - Akkerbouw
 - Andere opties

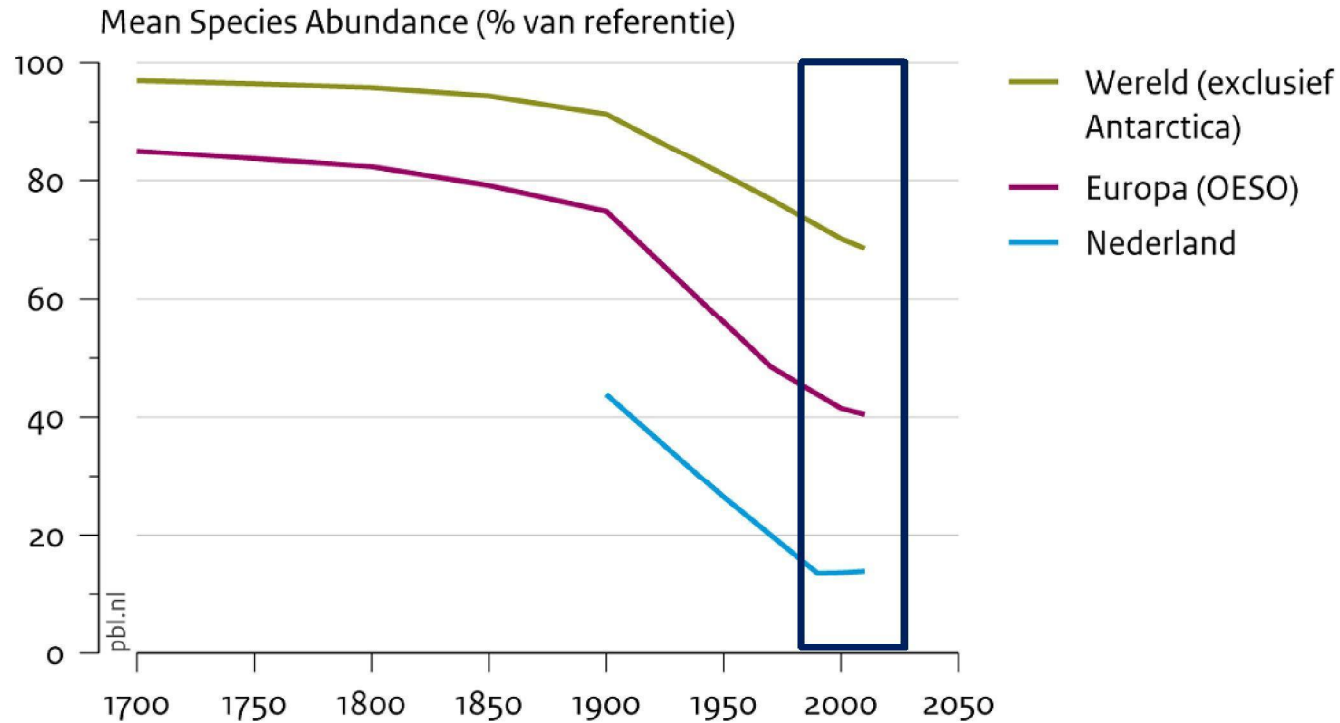

Basics

Biodiversiteit: basis Vogel- en Habitatrichtlijn

Biodiversiteit

1979: Birds Directive

1992: Habitats Directive

Verplichting om maatregelen te nemen tegen verslechtering (passende maatregelen) en voor instandhouding (instandhoudingsmaatregelen)

Effect van stikstof op natuur

- Soorten verdwijnen, ecosystemen verarmen
- Vermesting en verzuring
- Naast stikstof andere knelpunten natuur, o.a. waterkwaliteit, waterkwantiteit, dynamiek, versnippering

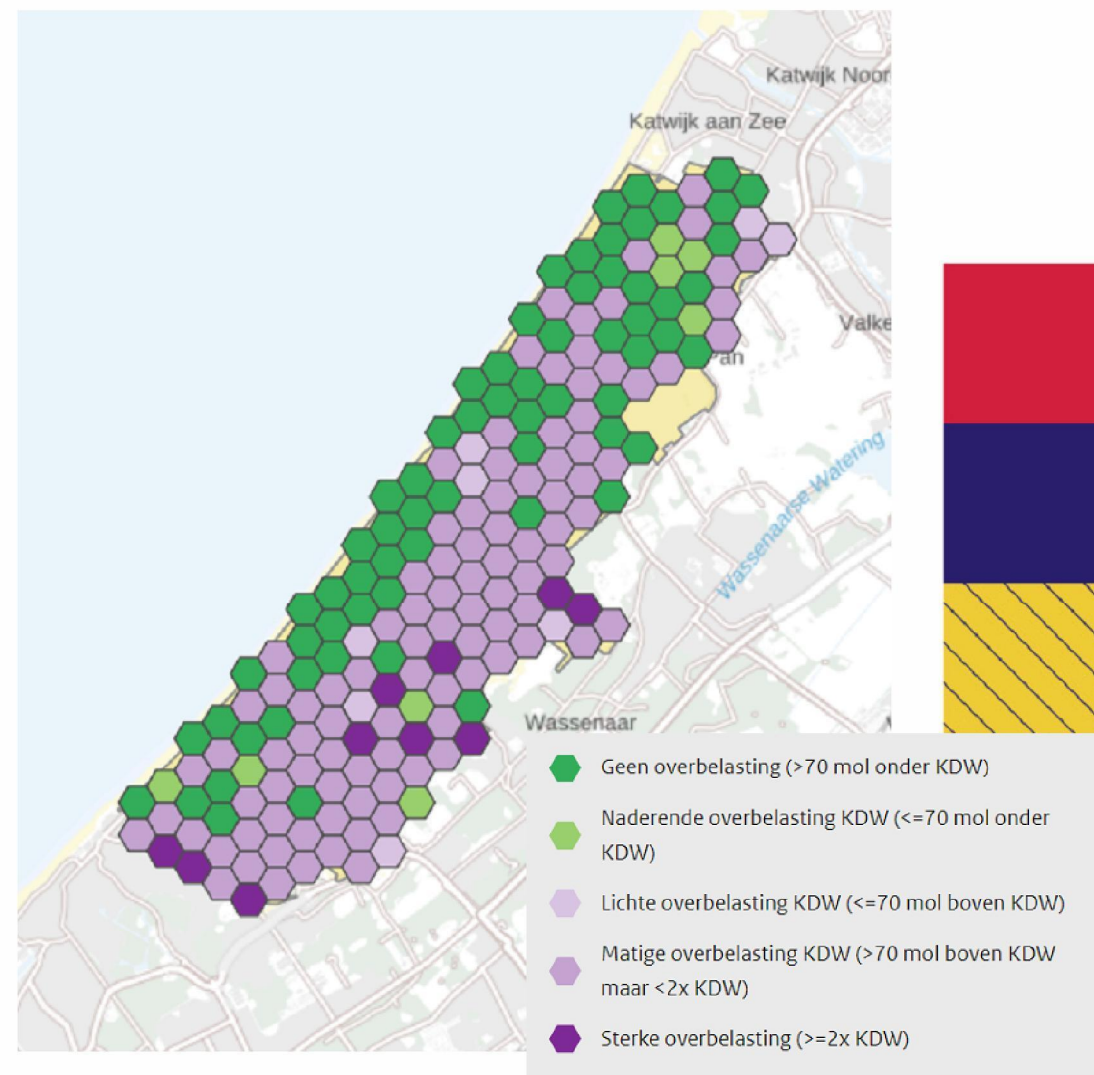

Bron: Bobbink, 1991

<https://nos.nl/collectie/13901/video/2432122-wat-is-stikstof-en-waarom-is-het-een-probleem>

Stikstofdepositie op natuur

- 21 Natura 2000-gebieden, 13 stikstofgevoelig;
- KDW = kritische depositiewaarde, boven KDW kan verslechtering niet worden uitgesloten
- Doel 2035: 74% landelijk areaal stikstofgevoelig onder KDW (nu 28%)
- KDW en AERIUS juridische basis onder vergunningverlening: zonder deze is significant effect op natuur niet uit te sluiten

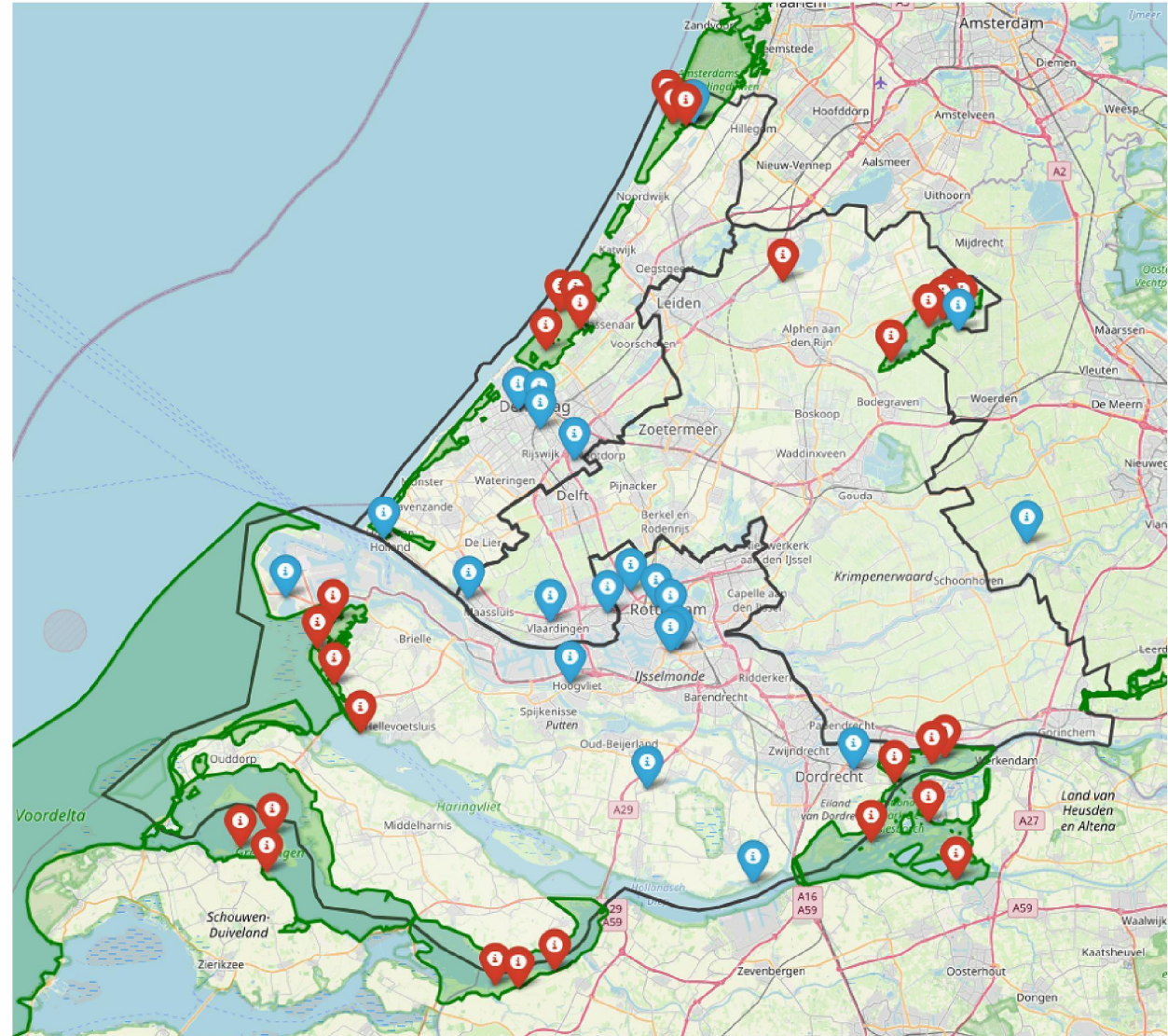

Waar en hoe wordt stikstof gemeten?

2 Verschillende meetnetwerken:

- Meetnetwerk Ammoniak Nederland (MAN). Metingen van de concentraties ammoniak (vooral) in Natura 2000-gebieden.
- Meet Netwerk Luchtkwaliteit (MNL). Metingen van allerlei stoffen in de lucht, waaronder stikstofdioxiden. Deze metingen worden vooral gedaan in verstedelijkt gebied.

provincie Zuid-Holland

Legalisatie PAS-melders

1. Feiten en cijfers provincie Zuid-Holland

- 189 bedrijven hebben zich aangemeld voor het legalisatieprogramma PAS-melders
- 85% veehouderijen, 15% overig (met name industrie)
- Omgevingsdienst Haaglanden verifieert aanmeldingen: (cijfers november 2024)
 - 80 komen in aanmerking voor legalisatie
 - 47 komen niet in aanmerking
 - 44 dossier onvolledig
 - 16 hebben intern gesaldeerd

2. Inzet Rijk en provincies tot nu toe

- Het Rijk is wettelijk verantwoordelijk voor het beschikbaar stellen van stikstofdepositieruimte
- Echter: tot op heden geen stikstofdepositieruimte beschikbaar in Zuid-Holland. Tevens niet te benutten vanwege additionaliteitsvereiste.
- Kamerbrief 28 november 2024: Rijk zet aanvullend op legalisatie met stikstofdepositieruimte in op maatwerk d.m.v. zaakbegeleiding van individuele PAS-melders: innovatie, omschakeling, verplaatsing, schadevergoeding, vrijwillige beëindiging.
- PZH heeft middelen ontvangen voor een provinciale subsidieregeling PAS-melders om dit maatwerk te faciliteren (€ 6,9 mln.)

3. Gevolgen Rendac-uitspraak

- Legaliseren met stikstofdepositieruimte was al moeilijk, wordt nu nagenoeg onmogelijk.
- Het aangekondigde maatwerk komt grotendeels neer op intern salderen en is dus vergunningplichtig en dus niet mogelijk.
- PAS-melders die intern hadden gesaldeerd en daarmee waren gelegaliseerd, worden alsnog vergunningplichtig.

provincie Zuid-Holland

4. Vervolg

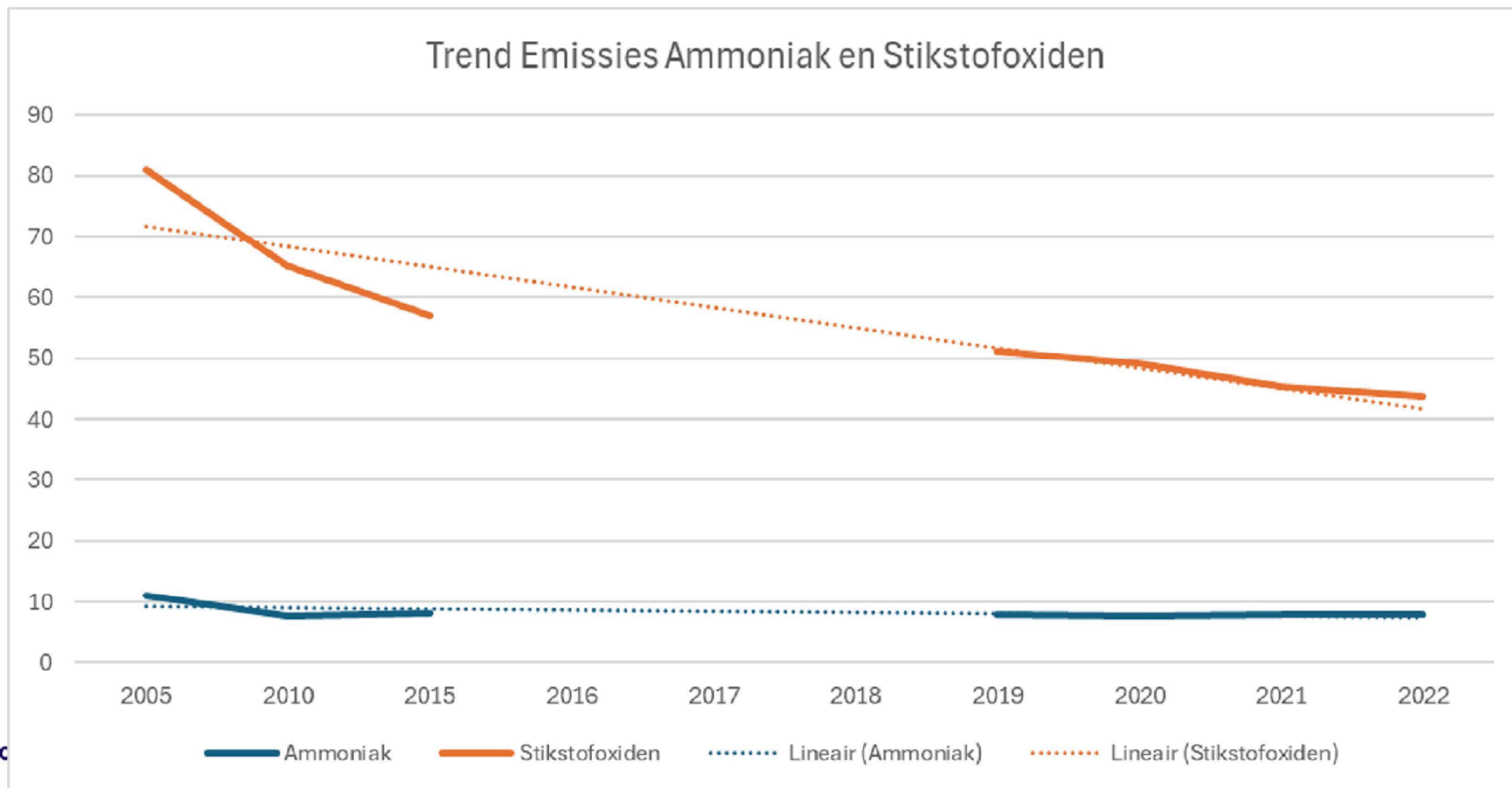
- Eind februari 2025 eindigt het legalisatieprogramma.
- Spoedprocedure in gang gezet om het legalisatieprogramma met 3 jaar te verlengen (wetswijziging).
- MOB heeft aangekondigd na februari 'een tsunami aan handhavingsverzoeken' in te dienen.
- Bij uitblijven van een geborgd maatregelpakket en effectieve aanpak om PAS-melders te legaliseren is afzien van handhaving niet langer mogelijk.
- BO PAS-melders met minister op 19 februari 2025.
 - Rekenkundige ondergrens

Doelen

- Doelen NH₃ in ZH
 - 2,5 Kton NH₃ reductie in 2035 t.o.v. 2018 (moet bijdragen aan het landelijke doel van 50% onder KDW in 2030 en 74% in 2035)
- Doelen NO_x:
 - Industrie en energie: 38% reductie in 2030 t.o.v. 2019
 - (Nog) geen regionale toedeling
 - Mobiliteit 25% reductie in 2030 t.o.v. 2019
 - Doelen zijn Rijksverantwoordelijkheden

Ontwikkeling stikstofemissie in Zuid-Holland

Kennisontwikkeling

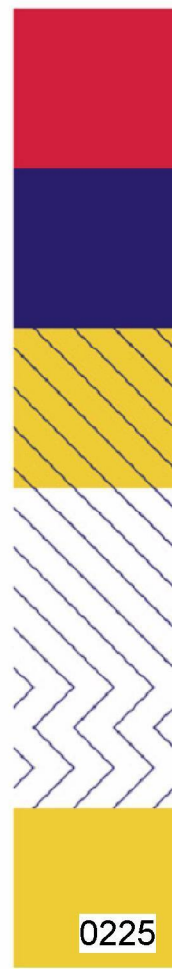
- TNO rapport "Het gedrag van stikstofverbindingen in de atmosfeer"
 - Emissie, verspreiding, chemische omzetting en depositie
- NMI/WUR onderzoek "Stikstof & waterkwaliteit"
 - Relatie tussen natuur, stikstofbelasting en waterkwaliteit
- Witteveen & Bos
 - Stikstofhuishouding van ZH aquatische habitattypen en oppervlaktewateren

TNO notitie

WUR/NMI onderzoek

WUR/NMI onderzoek

Vragen?

Impact van uitspraken

Greenpeace (Rechtbank Den Haag)

- Context:
 - Uitspraak Greenpeace dwingt de Staat om stikstofdoelen uit de Wet Stikstofreductie en Natuurverbetering (WSN) strikter na te leven.
- Gevolgen:
 - Focus op doelen: Er moeten aanvullende maatregelen komen om doelen uit WSN te behalen.
 - Urgentie! Verplichting om Natura 2000-habitats op urgente lijst sneller te herstellen. Vooral deze habitats moeten onder de KDW worden gebracht.

Rendac en Amercentrale (Raad van State) 1/2

- Vergunningsplicht intern salderen (met terugwerkende kracht):
 - Vanaf 1 januari 2020 vergunningplichtig, ook voor projecten die al gestart of gewijzigd zijn zonder natuurvergunning.
 - Geldt ongeacht bestuurlijk rechtsoordeel of positieve weigering.
- Aangescherpt additionaliteitsvereiste:
 - Intern en extern salderen alleen toegestaan als de stikstofruimte niet nodig is om natuurverslechtering tegen te gaan.

Rendac en Amercentrale (Raad van State) 2/2

- Alleen daadwerkelijk gebruikte (feitelijk gerealiseerde en structureel gebruikte) milieuruimte kan worden ingezet.
- Wijzigingen en uitbreidingen van projecten:
 - Bij wijzigingen wordt het gehele project (inclusief ongewijzigde onderdelen) opnieuw beoordeeld.
- Overgangsperiode:
 - Voor projecten gestart tussen 2020-2025 zonder natuurvergunning geldt tot 2030 een handhavingsmoratorium.

Impact op vergunningverlening

- De Rendac uitspraak heeft geen effect op onherroepelijke vergunningen: er zijn geen onherroepelijke vergunningen ongeldig geworden. De uitspraak heeft wel directe invloed op lopende aanvragen (inclusief ontwerpvergunningen) maar daarbij is geen sprake van ongeldig geworden vergunningen.
- Nog niet onherroepelijke vergunningen kunnen mogelijk ongeldig worden indien zij reeds in een juridisch traject van bezwaar/beroep zitten. Dit aantal en het aantal lopende aanvragen voor intern salderen wordt door ODH nu uitgezocht.
- Het aantal positieve weigeringen dat door de Rendac uitspraak wordt geraakt bedraagt 78 stuks, waarvan 37 agrarisch, 30 industrieel, 7 woningbouw en 4 stuks overig (vanaf 1 januari 2020).
- Omdat intern salderen tussen januari 2020 en 18 december 2024 niet vergunningplichtig noch meldingsplichtig was, is het aantal “onzichtbare dossiers”, waar mogelijk nu alsnog een vergunningplicht aan de orde is, niet bekend.

Handelingsperspectief

